

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 266

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Pranciškova 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, petek 22. novembra 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejemnik v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujina 80 din.
POŠTNI ČERKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1—

Trojni pakt vojaška zveza

Pristop k trojni zvezi obvezuje države tudi za vojaško sodelovanje na strani sil osi — Na Dunaju je Madžarska prevzela vojaške obveznosti in obljube — Romuni, Slovaki in Bolgari povabljeni v Berlin k podpisu pristopa k trojni zvezi

BERLIN, 22. nov. CNP. V nedeljo bodo prispeli v Berlin slovaški delegati, prihodnji teden pa bolgarski. Pričakuje se samo še formalni podpis pristopa Romunije k trojzvezi.

BEOGRAD, 22. nov. AA. Bolgarski ministrski predsednik Filov ter zunanji minister Popov se hosta, kakor poroča »Politika«, v ponedeljek podala v Berlin, kjer bosta podpisala pristop Bolgarije k trojnemu paktu.

Komentarji dunajskega podpisa

BERLIN, 22. nov. DNB. Ob priliki pristopa Madžarske v celokupni sistem trojne zveze piše »Essener National-Zeitung«, da ima dunajski sporazum pomen vojaškega pakta. Sprejem Madžarske in ostalih držav, ki bodo k trojni zvezi še pristopile, ni nevažna zadeva, ako se razen s političnega presoja tudi s tega stališča.

RIM, 21. nov. Stefani. Ob priliki pristopa Madžarske k trojni zvezi naglašajo v rimskih krogih posebno tri dejstva: 1. Pristop se je izvršil brez vsake rezerve, kar pomeni, da se je Madžarska obvezala nuditi politično, gospodarsko in vojaško podporo ostalim članicam trojne zveze v primeru napada s strani nekga tretjega, ki je izven zveze. Prav tako da bo Madžarska tudi sama deležna vse pomoči v primeru napada nanjo. 2. Pristop je sledil logično kot nasledek mad-

žarskih zvez in prijateljstva s silami osi. 3. Ta pristop je dokaz velike moči pakta, ki je sredstvo svetovnega sodelovanja s silami osi radi omejitve vojnih spopadov, zagotovitve zmage in združevanja sil, ki v resnici žele mir in uresničenje novega svetovnega reda. Ni treba pa pričakovati za ta novi red neki statut, ki naj bi zamenjal angleško hegemonijo, ampak pred vsem tudi uresničenje novega gospodarskega režima, ki bo omogočil izboljšanje standarda prebivalstva. — Angliji je bil zadan udarec in zato skuša London zmanjšati pomen tega dogodka.

SAN SEBASTIAN, 22. nov. Stefani. Pristop Madžarske k trojnemu paktu Nemčije, Italije in Japonske presoja v diplomatskih vrstah kot prvo poglavje velike mednarodne akcije, ki bo imela toliko poglavlji, kolikor narodov se bo pridružilo novemu redu. To delo bi se moglo

imenovati »revizije Versailles« in vseh drugih zgodovinskih krivic in nemogočih položajev, ki obstajajo v Evropi, Aziji in Afriki. To bo neke vrste plebiscit narodov proti Angliji in njenim vojnim ciljem. Prvo je, da ustvarijo vsi ti narodi blok proti vrnitvi prejšnjega stanja v Evropi. Splošno vlada prepričanje, da bo po Madžarski prva pristopila k paktu Romunija. Iz tega sistema bosta izvzeti samo Švica in Švedska, ako ne bosta želeli sami sodelovati in bosta ostali tudi telesi v skupnosti Evrope. Portugalska se bo pridružila temu sistemu preko Španije. Sovjetska zveza je v načelu ustvaritev tega bloka odobrila. To je bil namen obiska Molotova v Berlinu. Grčija, ki se je uprla splošni volji Evrope, bo nosila posledice. Turčijo bodo razmere prisilile, da se bo izjavila za novi red na Sredozemlju in v Aziji, ali pa proti njemu. Solidarnost Japonske in pristanek SSSR dajeta tej zvezi značaj edinstvene svetovne protibritanske zveze.

HORTHYJEVE ČESTITKE

BUDIMPESTA, 22. novembra. Stefani. Ob pristopu Madžarske k trojnemu paktu je poslal državni upravitelj Horthy italijanskemu kralju, ja-

ponskemu cesarju in nemškemu kancelarju brzoglavne čestitke, v katerih želi, da bi se države razvijale k čim lepšemu napredku.

TELEKI PRI HORTHYJU

BUDIMPESTA, 22. novembra. Stefani. Predsednik vlade Teleki je bil sprejet v daljši avdienci pri Horthyju. Poročal mu je o poteku dunajskih posvetovanj in sestanku s Hitlerjem. Madžarski politični krogi z zadovoljstvom ugotavljajo, da so razgovori Telekija in Csakya s Hitlerjem potekali v najprisernejšem tonu. Vsebinsko posvetovanje drže v največji tajnosti.

IZJAVA V PARLAMENTU

BUDIMPESTA, 22. novembra. MTI. Toplo pozdravljen od vladne večine je Teleki v parlamentu dejal, da je podpis dunajskega protokola evropski uspeh prvotrazredne vrednosti. Oni, ki vodijo danes usodo držav, imajo veliko odgovornost. Njih dolžnost je, da zavarujejo stabilnost Evrope in pomagajo prebroditi vse težkoče, ki se bodo še javile. Mi gremo po pravi poti in bomo tako nadaljevali.

Grška ofenziva v Albaniji

Italijanske čete so se po grških in nevtralnih poročilih umaknile iz Korice, v katero so vkorakali Grki — Ofenzivna akcija tudi na osrednjem delu fronte pred Argirokastrom v Albaniji — Italijani poročajo o odbitih napadih

GRŠKA IZJAVA NOVINARJEM

ATENE, 22. nov. Reuter. Zastopnik grškega vojnega ministrstva je izjavil včeraj novinarjem, da grško poročilo ne navaja, kakor to že vedo poročati nevtralni viri, da bi Korica že bila zasedena po grških četah. Grško uradno poročilo se omejuje na poročanje o dogodkih na vsej fronti kot celoti, ker je tudi grško napredovanje celinsko in ni usmerjeno samo na en sektor. Grško topništvo je preprečilo, da bi italijanska posadka v Korici dobila pojačenje po cesti iz Pogradca, ker je bombardirala kolono, katera zaradi tega ni mogla napredovati proti Korici. Grške čete dobivajo živila po zraku, ker so na nekaterih krajih že tako napredovale, da je dovoz skoro nemogoč. Angleška in grška letala mečejo velike vreče z živili napredujočim četam. Najpreje so mislile čete, da mečejo letala bombe, šele čez čas so spoznale, da so jim pripeljale živila. Letališče v Tiranu je bilo zažgano, prav tako sta bila napadena Drač in Tarent.

VČERAŠNJE GRŠKO POROČILO

ATENE, 22. nov. Atenska agencija javlja 26. poročilo vrhovnega poveljstva grške vojske: Na vsem bojišču so se včeraj nadaljevali hudi boji. Vse bitke so se končale uspešno za Grke. Grška letala so bombardirala zaledje italijanskih čet.

DANAŠNJE GRŠKO POROČILO

ATENE, 22. nov. Reuter. Poročilo vrhovnega poveljstva: Grške čete nadaljujejo na vsej fronti z napredovanjem. Zaledje je bilo zopet 15 topov, med njimi 7 težkih in 4 protitankovskih, mnogo vojnega materiala ter živil. Naša letala so izvršila veliko poletov nad sovražnim ozemljem.

ATENE, 22. nov. Reuter ob 9.30. Po vesteh, ki so davi prispele v Atene, so

se italijanske čete iz Korice umaknile. Grške čete so mesto zavzele preko vzhodnega predmestja.

POLOŽAJ NA BOJIŠCIH

CARIGRAD, 22. nov. ZPV. Grška ofenziva v Albaniji je dosegla v teku zadnjih 48 ur nove velike uspehe. Na severovzhodnem delu fronte so grške čete vkorakale v Korico ter postale gospodarice vse koriske kotline do Ohridskega jezera, katero so tudi že dosegle na južni obali zahodno od jugoslovanskega samostana Sv. Nauma. Italijanske čete se umikajo po dolini reke Devoli v smeri Elbasana. Na osrednjem odseku se je Grkom posrečilo predreti italijanske utrdbene črte in napredovati po dolini Vojuse in Argirokastre do bližine Argirokastre v Albaniji. Italijanska vojska je tako razdeljena z grškim klinom, zabitim po grebenih gorovja in po dolini, v dva dela in ji preti nevarnost zajetja. Zaradi tega umikajo Italijani svoje čete na sever in severozahod. Ni izključeno, da bodo izpraznile vso južno Albanijo. Predor pri Argirokastri je mnogo pomembnejši, kakor pa zavzetje Korice. Grki so zajeli ogromen vojni plen in mnogo vojakov. Med plenom je 200 tovornih avtomobilov z municijo, hrano itd., več tankov, topov, strojnica itd. Neki albanski oddelki, ki so od zadaj napadli Italijane, so se pridružili napredujočim Grkom. Na grškem ozemlju ni nobenega italijanskega vojaka več. Vrhovni poveljnik grške vojske je izdal povelje, v katerem pravi, da je prvi del boja dobojevan, grško ozemlje je osvobojeno in nadaljuje se pohod v Albanijo.

BUDIMPESTA, 22. nov. UP. Grške čete so pri Argirokastri predrle tri obrambene točke.

BEOGRAJSKE INFORMACIJE

BEOGRAD, 22. nov. Dopisnik »Politike« javlja, da je bila včeraj ves dan mo-

čna artilerijska bitka na odseku planine Zvezde tja do Pogradca ob Ohridskem jezeru. Italijani so vrgli v ogenj močne čete ter poskušali s protiofenzivo. V odseku Korice so grške čete pritiskale z vso močjo ter dosegle nove uspehe.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO

RIM, 22. nov. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeče poročilo z grške fronte: Na grškem bojišču, zlasti pa na odseku pri Korici, so neprestni sovražni napadi naleteli na močan odpor naših čet in so bili odbiti. Naše letalstvo je bombardiralo sovražnikovo oporišča v Prevezi, vojaške objekte pri Trikali in pri Korici. Izgubila so se štiri naša letala. Naš letalski oddelek je napadel vojaške cilje Malte in zadel letališče, vojaške cilje in arzenal v La Valetti, kjer so izbruhnili hudi požari. Vsa naša letala so se vrnila domov. Angleško letalo vrste »Wellington« je bilo prisljeto

Japonska ofenziva na Kitajskem

TOKIO, 22. nov. Domej poroča: Deset dni po pričetku velike japonske ofenzive proti odpadniški osmi komunistični kitajski armadi na tromeji pokrajin Šansi, Hopej in Čahar, so japonske čete zavzele glavne sovražne položaje. Ti položaji so bili razvrščeni po gorovju Vujajsan, znanim po mnogih budističnih samostanih. Položaji leže kakih 70 km severozahod-

pristati v Siciliji, posadka sedemti mož, med katerimi med katerimi je bil tudi letalski maršal Boyd Owen Tudor, en major in trije nižji častniki, je bila ujeta.

NEMŠKI GLASOVI O POLOŽAJU

BERLIN, 22. nov. Stefani. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Beograda, da so izgube grške vojske od začetka vojne z Italijo vedno večje. Grčija je vrgla v boj svoje elitne čete, ki se pa bodo izčrpale in bodo odvisne le od nadaljnje dobave angleškega materiala. — List poudarja strahovito aktivnost italijanskega letalstva, ki uničuje sovražni obrambni sistem.

TURKI O POLOŽAJU

ANKARA, 22. nov. Stefani. Vojni so-trudnik lista »Vatana« poroča, da ho Grkom težko vzdržati se v Korci, ker so Italijani gospodarili gorskega venca na vzhodnem robu kotline. Od tod lahko kontrolirajo mesto. Močne napade grške vojske na Korico je pripisati dejstvu, da se Grki nadejajo, da bodo potem, ko bodo Italijani izgubili letališče v Korci, lažje branili Lerin pred napadi. List dostavlja, da imajo Italijani kljub hudim grškim naporom v Epiru še vedno položaj v svojih rokah.

Sveta vojna islama

RIM, 22. nov. Stefani. »Messaggero« piše o velikih naporih Anglije v Egiptu, da bi pridobila narod za vojno. Na njeni strani da so že vsi višji dostojanstveniki muslimanov. Ti hočejo spraviti Egipt v vojno proti Italiji, češ, da je sedanja bitka »sveta vojna islama«.

POGREB TREH ITALIJANOV V DUBROVNIKU

BEOGRAD, 22. nov. AA. Nevihita na morju je vrga na našo obalo trupla 3 italijanskih vojakov. Včeraj je bil v Dubrovniku svečan pogreb, ki se ga je udeležil italijanski konzul ter vojaški in civilni predstavniki Italije in naše države. Častna četa naše vojske je bila pri pogrebu.

Položaj na nemško-angleškem bojišču

Nemci postavljajo na obali nove velike topove — Odtrgan transportni splav ob angleški obali — Nemci poročajo o letalskem napadu na Birmingham in druga angleška mesta — Angleži pa pravijo, da včeraj in ponoči ni bilo veliko letalskih napadov

ANGLEŽI O MOZNOSTI INVAZIJE

LONDON, 22. nov. Reuter. — Vojaški strokovnjaki so prepričani, da je namen postavljanja nemških daljnostrelnih topov na francoski obali pri Cap Gris Nez ta, da bi ti topovi s svojim baraznim ognjem popolnoma odrezali okolico Doverja od angleškega ozadja, nakar bi se lahko pod zaščito teh topov izvršilo izkrcanje pri Doverju. Novi dalekometni topovi so bili te dni montirani na francoski obali. — »News Chronicle« piše, da je k temu mnenju vojaških strokovnjakov treba dodati še včerajšnje odkritje nemškega splava, ki ga je voda vrgla na angleško obrežje. Ta splav je masivno zgrajen ter ima tudi dva velika metalna cilindra z zrakom, da lahko prepele 50 moč čez Kanal. Na splavu so pritrjene železne vrvi, s katerimi se splav vlačil z rekorkerjem. List pravi, da bi se na takih splavih dali prepeljati tudi avtomobili in konji ter lažji topovi, vendar tankov in težjih topov ni mogoče spraviti na te splave. Nevarnost za splave so tudi valovi in majhna brzina, s katero plujejo. Vsekakor pa so si naplavljeni splav ogledali angleški vojaški strokovnjaki. Atmosferski opazovalci zatrjujejo, da je ponavadi do 21. decembra mirna voda v Kanalu. Zaradi kratkih dni ter dolgih noči pa lahko pride do invazije.

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 22. nov. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Nemški vojni čolni so v številnih borbah s premočnimi angleškimi oboroženimi silami potopili od začetka vojne ogromno število sovražnikovih vojnih ladij s skupno tonažo 11.300 ton, med katerimi je tudi šest rušilcev in dve podmornici. Ladijski prostor, ki so ga bojni čolni potopili sovražnikovi trgovski mornarici, je dosegel 212 tisoč ton. Šele sedaj je bil prvič uničen nemški bojni čoln ob priliki napada na angleško vzhodno obalo v borbi z več angleškimi rušilci. V noči med 20. in 21. novembrom je nemško letalstvo razen že objavljenega velikega napada na Birmingham nadaljevalo s svojimi maščevalnimi poleti nad Londonom. Drugi napadi so bili namenjeni pristaniškim napravam pri Weymouthu, Northamptonu, Bournemouthu in drugim vojaškim objektom. Včeraj se je delovanje omejilo na nasilne ogledniške polete zaradi vremenskih razmer. V noči med 20. in 21. novembrom so angleška letala izvedla napad na nemška letališča v zahodni Franciji. Noben cilj ni bil zadet. Tudi napadi na več krajev v jugovzhodni Nemčiji so ostali brez

znatnejšega uspeha. Samo v neki livnici je bila zadeta neka delavnica ter plinska centrala. Povzročena škoda je bila v najkrajšem času odstranjena. Dve nemški letali se nista vrnila domov.

DANAŠNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 22. nov. DNB. Nemški bombniki so včeraj napadli Birmingham, ki je bil bombardiran že prejšnjo noč. V raznih delih mesta so opazili letalci velike požare od prvega napada. Napadenih je bilo tudi več ladij, med njimi neka 1000-tonska, ki je bila zadeta od bomb srednjega kalibra. Ob vzhodni obali je bil napaden neki konvoj, ena ladja pa ob ustju Temze.

DANAŠNJE ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 22. nov. Reuter. Nocoj je imel London dva manjša alarma. Napadi so bili majhni ter je bila povzročena škoda tudi majhna. Le malo sovražnih letal je prišlo nad London.

LONDON, 22. nov. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da je bila včerajšnja aktivnost sovražnika manjšega obsega. Nekaj sovražnih letal je vrglo bombe na vzhodni del Anglije. Ob zori je bilo v zraku živahnije. Materialna škoda ni velika, število ljudskih žrtev je le majhno.

Dva govora angleškega kralja

LONDON, 22. nov. Reuter. — Včeraj je bila slovesna otvoritev novega zasedanja angleškega parlamenta, pri kateri je imel kralj Jurij prestolni govor. Ob priliki zaključka zasedanja lordske zbornice, je kralj dejal, da se angleške vojne sile že več ko leto dni vojskujejo na kopnem, na morju in v zraku. Sovražnik je spravil pod svojo silo mnoge mirne narode. Anglija je z veseljem sprejela pod streho njihove vlade in njihove čete se bojujejo skupaj z angleškimi. Spomladaj je bila poražena Francija. Italija se je priključila Nemčiji. Sedaj je napadla Grčijo. V tem boju proti tiraniji pozdravljam novega tovariša, ki mu bo moj imperij pomagal po vseh razpoložljivih močeh. S svojim junaškim odporom je Grčija pokazala, da je vredna slavnih starodavnih izročil. Moje oborožene sile na Sredozemskem morju se dobro drže v vseh priložnostih. Moja država je srečna, da more v Sredozemlju računati z zavezništvom dveh prijateljskih dežel, namreč Egipta in Turčije. Z veliko zadovoljnostjo sem vzel na znanje sklep Združenih držav Severne Amerike, da nam izročijo 50 rušilcev in sem prepričan, da bodo oporišča, ki jih je moja država dala Združenim državam ob atlantski obali služila tudi za obrambo dedščine vseh svobodnih ljudi. Vojna nalaga vedno večja bremena. Toda pripravljenost, s katero moje ljudstvo sprejema ta nova bremena, me utrjuje v veri, da je ni finančne žrtve, ki je moj narod ne bi bil voljan sprejeti, da zmagamo. Uspešna preprečitev nemškega vdora, uspešni napadi naših letal na vire sovražne vojaške moči, trdna obramba Egipta in Sudana, uspešni napadi na italijansko vojno mornarico, vse to dokazuje našo moč in nas potrjuje v veri, da bomo zmagali. Sedanja vojna ni samo vojna med narodi, marveč je nastala iz nasprotij nad osnovnimi vzorci enih in drugih. Izjavljam, da ne bomo oklevali, niti ne bomo položili orožja, dokler ne bomo dosegli visokega cilja, ki smo si ga postavili.

V parlamentu pa je kralj dejal: »Moji narodi in moji zavezniki so združeni v svojem sklepu, da nadaljujejo boj proti napadalcu, dokler svoboda narodov ne bo zagotovljena. Šele potem, kadar bodo narodi osvobodjeni od zatiranja in nasilstev, bodo mogli spet lepo sodelovati na temelju urejene svobode in socialne pravičnosti. Prepričan sem, da bo zmaga naša, ne samo zaradi dobrega orožja in oboroženih sil mojega imperija in mojih zaveznikov, marveč tudi zaradi zadržanja civilne domobranbe, kakor tudi po zaslugi vztrajnosti in delavnosti vseh mojih narodov. Moji narodi morajo sedaj na svojih domovih in tam, kjer delajo, pre-

našati nevarnosti in strahote vojne. Junaštvo našega trgovskega brodograja in naših ribiških ladij sta dodala mnogo sijaja starodavnim in od slave ožarjenim izročilom našega pomorstva. V svojem junaškem odporu je naš narod zaslužil priznanje in občudovanje prijateljskih narodov. Odnosaji med mojo vlado in Združenimi državami Severne Amerike bi ne mogli biti bolj pristrčni kakor so, in mi je v veliko zadoščenje, ko slišim, da prihajajo iz te dežele čedalje večje količine krožja in municije. V sedanjih časih je dobro, če natančno vemo, kje se še spuštujejo naši vzorci o svobodi in pravičnosti.

NEMCI O ANGLEŠKI TAKTIKI

BERLIN, 22. nov. DNB. Zdaj je dokazano, da je hotela Anglija z Monakovom samo pridobiti na času, piše Nemška diplomatska korespondenca v komentarju o prestolnem govoru kralja Jurija. Angleški kralj pa vendar še dalje govori o obrambi pred napadom. Kralj želi, da se

Angleški načrti za povojni red

NEW YORK, 22. nov. DNB. »New York Times« pišejo iz Londona, da nameravajo postaviti Angleži nasproti načrtu sil osi v novi Evropi svoj lasten načrt. Smernice tega načrta pa je mogoče za enkrat samo še slutiti. Anglija bo po vsej verjetnosti pričela konferenco z vsemi vlada, ki so se zatele v Anglijo, na katerih bodo razpravljali o metodah vojskovanja do končne zmage. Mogoče pa je, da bodo te konference tudi presegle okvir ožjih razgovorov in se bodo raztegnile še na ostale države, s katerimi ima Anglija prijateljske stike in bodo tu-

Priprave Turčije

ANKARA, 22. nov. Reuter. Misli se, da bo Velika narodna skupščina kmalu sprejela posebne odredbe glede zaščite Dardanel in sploh obmejnih con. V teh krajih bo proglašeno obsežno stanje. Te odredbe so brez dvoma v zvezi z grško-italijansko vojno.

BOJI MED ANGLEŽI IN ITALIJANI

KAHIRA, 22. nov. Reuter. V bitki med 60 italijanskimi in 15 angleškimi lovskimi letali zahodno nad puščavo je bilo sestreljenih 10 italijanskih letal. Eno letalo je padlo v morje pri Adenu. Napadna bila mesta Assab, Dardia in Tobruk. Malta je doživela včeraj dva napada. Dosele je bilo na Malti ubitih 96 civilistov, 188 pa ranjenih.

MALTA, 22. nov. Reuter. V noči na

boj nadaljuje v interesu onih držav, ki so potegnjene v vojno vprav zaradi rafinirane igre Angležev. Anglija je v vseh dosedanjih vojnah računala na druge sile, ki naj gredo zanjo po kostanj v žerjavico. Zdaj so vsi ti načrti propadli. Anglija občuti na lastnem telesu bridkosti vojne. V Londonu zdaj uporno razmišljajo, kam bi prenesli sedanjo vojno, tako n. pr. mislijo na Irsko. Anglija bi hotela razbremeniti pred zračnimi napadi svojo vojno industrijo, da bi poleg nje ustanovila še nove arsenale. Tu naj bi se s polno paro delalo za zaveznike in ostale narode, ki naj bi se borili kasneje za Anglijo. Čudno ni zato, da Churchill doslej še ni pojasnil svojih pravih vojniš ciljev. Narodi trojnega pakta so pa določno izjavili, da postavljajo za mirovno osnovo pogoj, da ima vsak narod svoj prostor, ki mu pripada. Tak red bo omogočil blagostanje vseh narodov. V boju za te ideale bo morala Anglija proti združenim nasprotnikom podleči.

di te sodelovale pri prihodnji ureditvi Evrope. Verjetno pa je, da se bo pri tem za enkrat bolj poudarilo vodenje vojne, kakor pa načelo dokončnih načrtov za bodočnost. Vsekakor pa je gotovo, da stoji Anglija pred potrebo, odgovoriti s svojim načrtom na načrte sil osi. RIM, 22. nov. Stefani. Anglija se je tudi odločila, da začne z veliko diplomatsko ofenzivo proti politiki trojnega pakta. Po neki vesti iz New Yorka bo Anglija sklicala konferenco vseh vlad zasedenih držav, ki so zdaj v Veliki Britaniji.

četrtak je bil dan znak za alarm. V prvem naletu niso mogla sovražna letala odvračati bomb. To se ji mje posrečilo šele drugič. Škoda je neznatna; človeških žrtev ni bilo.

ANGLEŽI NISO DOBILI NAJNOVEJSIH LETAL

HYDE PARK, 22. nov. AP. Prezident Roosevelt je izjavil, da USA niso odstopile najnovjših bombnikov Angliji med 46, kolikor jih je Anglija kupila. Najnovjša letala so tehnična tajna ameriške vojske.

ŠPANSKI DRŽAVNI SVET

MADRID, 22. nov. Novi člani državnega sveta so prevzeli svoje dolžnosti. Predsednik sveta, general Gomes Jordana je imel govor, v katerem je poudaril pomen državnega sveta za obnovo nacionalne Španije.

Maršal Boyt italijanski ujetnik

RIM, 22. nov. AP. Eden izmed angleških najboljših strokovnjakov, letalski maršal Owen Tudor Boyd, je postal italijanski ujetnik, ker je njegovo letalo moralo zasilno pristati na Siciliji. Poleg njega so ujeti še štirje drugi letalski častniki ter dva vojaka. Boyd je bil na poti v Egipt, kjer bi moral prevzeti poveljstvo nad angleškimi letalskimi silami na Bliznjem vzhodu.

STOCKHOLM, 22. nov. Transradio. — »Stockholm Tidningen« poročajo, da je padlo v italijanske roke zelo veliko važnih dokumentov, ki so pripadali letalskemu maršalu Boydu. Boyd je nosil s seboj kompletne načrte za bodočo akcijo angleških letal v Sredozemlju.

Tuja letala zopet nad Bitoljem

BEOGRAD, 22. nov. AA. Včeraj opoldne je okoli 30 tujih letal letelo nad jugoslovanskim ozemljem pri Bitolju. Ko so se naša lovska letala dvignila, so tuja letala izginila. Alarm v Bitolju je trajal samo 10 minut.

KRALJICA HELENA V BEOGRADU

BEOGRAD, 22. nov. AA. Romunska kraljica Helena je na poti skozi Jugoslavijo prišla sinoči ob pol 12. v Beograd, kjer je gost Nj. Vis. kneza Pavla in knežije Olge.

PROMET NA DONAVI USTAVLJEN?

MOSKVA, 22. nov. Reuter. Promet na dolnjem delu Donave je ustavljen.

PERSHING POSLANIK V VICHYJU?

NEW YORK, 22. nov. Reuter. Po diplomatskih krogih v Washingtonu krožijo vesti, da namerava Roosevelt poslati generala Pershing, komandanta ameriških čet v prvi svetovni vojni, za veleposlanika v vichyjsko vlado. Uradno so odklonili vsako izjavo o tem vprašanju. Misl se, da je Rooseveltov namen pri tem, ko pošlje starega prijatelja maršala Petaina za veleposlanika, da bi Pershing vplival na Petaina glede nemških zahtev po severni Afriki.

BEG FRANCOZOV V AMERIKO

NEW YORK, 22. nov. Reuter. Veliko francoskih državljani je prišlo na ladji »Excaliber« v New York. Ušli so iz Francije ter se nameravajo priključiti britanskim četam ali pa de Gaulleu.

PAPEŽEV GOVOR V NEDELJO

CURIH, 22. nov. ZPV. »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Rima, da v Vatikanu ne potrjujejo vesti, da nameravata papež in Roosevelt pričeti novo mirovno akcijo. Cerkevni obred v cerkvi sv. Petra v Vatikanu, ki je napovedan za nedeljo v korist vojnih ujetnikov vseh vojskujočih se držav na svetu, bo papež izkoristil za govor, v katerem bo naslovil na ves krščanski svet nekaj besed v prilog miru.

AMERIŠKA GIBANJA

WASHINGTON, 22. novembra. Domet. »Parlamentarni Diesov komite« za raziskovanje neameriških aktivnosti (parlamentarna komisija za preiskovanje vseh mogočih USA sovražnih pojavov v Ameriki, op. ur.) je izdelal 500 strani dolgo poročilo o delovanju ameriških pristašev fašizma, komunizma, narodnega socializma in Japoncev.

NESREČA AVSTRALSKEGA MINOLOVCA

SYDNEY, 22. nov. Domei. Avstralski minolovec »Goorangai« (223 ton) se je poškodoval v Port Phillipu, ker se je zadel v neko trgovsko ladjo. Minolovec se ni potopil, 24 članov posadke pa je utonilo.

NEMŠKA JADRNIKA IZ NEW YORKA

LA CORUNA, 22. nov. DNB. V pristanišče je dospela nemška jadnica, ki je rabila za pot od New Yorka do Španije 54 dni. Jadnica pripada nekemu inženirju iz Hamburga. Na krovu sta bila inženir z ženo, ki bosta zdaj nadaljevala pot po železnici v Nemčijo.

BORZA. — Curih, 22. Nov. Devis:

Beograd 10, Pariz 8.70, London 16.80, Newyork 4.31, Milan 21.75, Berlin 172.50, Budimpešta 84.

Mariborska napoved: Malo oblačno in stanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura 9.4, danes minimalna 2, opoldne 9.

Albanija, nje priroda in samoniklost prebivalstva

Domovina Skipetarov in slavnega Skenderbega — Zemljepisne posebnosti dežele z izklesanim, prirodnim tipom človeka — Dežela epopeje junaške srbske vojske, zemlja bodočnosti

Albanija, domovina Skipetarov in njih legendarnega vodje Skenderbega, je spet enkrat bojišče evropskih sil. Dežela, ki se nikoli ni mogla pomiriti s svojo usodo, je zdaj dan za dnem predmet zanimanja svetovne javnosti.

Površinska gradnja in lega

Albanija meri 27.538 km² in je štela l. 1938. 1.037.856 ljudi. Razdeljena je na deset prefektur, od katerih šteje največ prebivalstva provinca Korice, 147.536 duš ali 45 ljudi na 1 km². Manjše po obsegu so prefektura Tirane in Drača, zato pa gosteje naseljene. Tu odpade 68, odnosno 49 ljudi na 1 km².

Albanija je gorata pokrajina, ki sega 340 kilometrov od severa na jug ter je 75 do 150 kilometrov široka. Celinske meje proti Jugoslaviji in Grčiji merijo 580, dolžina obale 40 kilometrov. Na severu se vzpenjajo gore 2600 do 2677 m visoko. Pa tudi južno: bansko gorovje beleži vrhove med 2150 do 2418 m. Površje je nagnjeno k Jadranu, l mor se tudi stekajo kratke, 200 do 300 dolge reke, Drim, Semeni in Vojuša. Iz S drškega jezera, katerega južni del, 148 pripada Albaniji, se izliva v morje po 35 dolgem koritu Bojana. Albaniji pripada manj kot tretjina, to je 119 km² Ohridskega jezera.

Muslimani, pravoslavni, katoličani

Največje albansko mesto je Tirana s 30 tisoč ljudi, za njo pa Korica z 22.787 prebivalci. Sledijo po vrsti Skader, Elbasan, Argyroka, Berat, Drač, Valona, Kavaja, Spači, Sv. Medovanski, Santi Quaranta in Delvina. Prebivalci so 688.000 muslimanov, 211 pravoslavnikov in 104.000 katoličanov. Po narodnosti je 70.000 čistih Srbov, 55.000 carov, 50.000 Turkov in 18.000 Grkov. Dežela je razmeroma redko poseljena, saj pada povprečno le 36 ljudi na 1 km².

Potopljena plodna zemlja, malarija

Obrežna Albanija je na severu deloma na, deloma gričevnata. Na jugu se spuščajo k obali predgorja albanskega Epira. Koruzna polja, gaji oljk in nasadi murv se menjavajo tu z močvirnatimi predeli ob ustju albanskih rek. Italijanske okupacijske oblasti se trudijo, da odstranijo legla malarije in pridobijo 1700 km² izvrstne zemlje. Kaj bi to pomenilo za Albance, lahko razvidimo iz tega, da dozorijo v Muzaki ob Drimu kuruza dvakrat na leto.

V nasprotju z ostalimi balkanskimi deželami je rastlinska odeva Albanije razmeroma precej gosta, goličave so redke. Makija, hrast in bukev tvorijo v glavnem gozdove, med kulturnimi rastlinami pa zavzema koruza skoraj dve tretjini vse poljedelske površine. Seveda tudi pšenico, ječmen in oves. Povsod pa naleti na čebulo, ki je najvažnejši prirzek pri koruznem kruhu. Goje tudi tobak. Živali so zaradi večnega streljanja oboroženega prebivalstva skoro izginile, tu pa tam vzemirajo deželo še divji prašiči, volkovi in šakali.

Samoniklost albanskega Arnauta

Tipičen je značaj albanskega naroda. Albanci je prav za prav samostojno nastopajoč človek. Vsak posameznik, naj si bo pameten ali neumen, poseduje znatno odločnost ter je vajen tveganj imeti in življenja. V Albaniji ni govora o kakih indiferentnih množicah. Voditelji imajo primitivno veselje nad tem, da morejo zapovedovati drugim. Preprosto ljudstvo je zadovoljno, če more aktivno sodelovati pri stvarjanju političnih tvorb, kar povzdičuje čustva lokalnega domoljublja. Zato zapusti Albanc, če je treba, tudi hišo in premoženje, ker ni politik le z jezikom, temveč tudi s puško...

Albanec se rad sestaja z nasprotnikom za isto mizo, da se z njim pogovori v dobro premišljeni ostri debati. Arnavti so obdaro- vani z bogato domišljijo, o čemer pričajo njih književno pesništvo in narodno blago, ki pre- seneti poznavalce albanskega jezika. Nikdar ni uspešno sovražnikom, da bi deželo popolno- ma podvrgli. Posebno v gorah je bil Alba- nec vedno svoboden. Prirodno in narodnostno raztrgana dežela pa tudi ni mogla, z izjemo kratke in sijajne Skenderbegove vladave, omo- gočiti trajnejšo samostojnost albanske države.

Albansko gospodarstvo sloni na jedru 7 do 9% od celokupne državne površine obde- lane zemlje. V severnem obrežnem ozemlju so v okolici močvirnih predelov revni najem- niki odvisni od trdosrčnih veleposestnikov. Nekoliko boljše so agrarne razmere v Epiru, ob tako zvani »albanski Rivier«. Južno sadje in oljke nudijo v okolici Valone bogate do- hodeke. V notranjosti je ta južna pokrajina, kjer odmevajo zdaj eksplozije grških granat, celo preobjudena.

Pomanjkanje obdelane zemlje, bogati gozdovi

Notranja Albanija ima razmeroma malo do- bre zemlje. Mimo pšenice in koruze uspeva tu na prisojnih pobočjih tudi vinska trta in sadje. Izdatnejše žetve so le v kotlini Korice. V velikih čredah goje tu ovce in koze ter ne- kaj goveje živine. Medzi in konji so glavno tovarno sredstvo po slabih gorskih cestah.

Se neizrabljeno bogastvo tvorijo veliki gozdovi. Samo državni erar ima menda do 5 milijonov kubičnih metrov lesa! Italijani so začeli črpati tudi rudno bogastvo, nafto, as- falt in pirat. V Lixhi pri Elbasanu je nastalo pri ževpljenih vrelcih s 60 stopinj C celo maj- hno kopališče.

Prometne razmere zelo slabe

Naselja Albancev tvorijo večinoma dvorci, ki jih sestavlja več poslopij. Na zunaj so več- krat podobni pravi trdnjavi. Prometne raz- mere so zelo slabe. Proga Drač — Tirana še ni dograjena. C omrežje, ki je obsegalo le blizu 1000 Italijani sicer izpopol- nili, od obale otanost goratega za- itegicnih cest. Zaradi sel še nedavno ves le po morju. Po- južni Albaniji je n ko se bogata ad pomanjka- nja r

tovorni avtomobilski promet preprede deželo, ki ima v narodno gospodarskem pogledu še lepe razvojne možnosti.

Albanija in tragedija srbske vojske

Visoke albanske gore, njih strmi prepadi s snežno burjo in zamočvirjena obrežja so prešla tudi v zgodovino junaške epopeje naše vojske. Izmučena srbska armada se je pomi- kala tod k morju, sam 70letni kralj Peter je prehodil v sedmih dneh bolan 150 km dol- go pot od srbske meje preko planin do Lje- ša. Revni pastirji na planinah med Prizre- nom in Skadrom niso vedeli, da je stari častnik, bled in slab, ki je spal na goli zem- lji kolib in odšel zjutraj, ko je pojedel

košček kakor les trdega kruha, kralj Srbije. Iz Lješa je kralj 7. decembra pred 25 leti potoval v Tirano, kjer ga je prisrčno sprejel Esad paša. Dne 12. decembra je šel kralj iz Tirane v Drač, kjer so ga prenesli v naslo- njaču na ladjo. V Valoni so prenesli kralja na rokah z ladje v gostilno, nasproti bivališču italijanskega generala. Na sveti večer je po- veljnik Valone poslal kralju jasen in razločen ukaz, da mora v teku 24 ur s svojim sprem- stvom iz mesta. Kralj se je odpeljal preko Brindisija v Solun, kjer ga je čakal francoski general, stari vojni tovariš Sarraill.

VSolunu je kralj Peter nastanil v majhni sobici, zraven srbskega konzulata. Tu so ga nekoč pri oknu spoznali srbski begunci in mu vzklkali. Kralj je iztegnil roke, kakor da hoče objeti svoj ljubi narod, nato se je skril: ni hotel, da bi videli rojaki, kako plaka njih kralj...

Za božič je prišel kralj v srbsko cerkev v Solunu. Bila je nabito polna beguncev. Vla- dika Varnava je imel pretresljiv govor, vsem je bilo srce polno tuge, saj so bili prez do- movine. Kralj je nato iskal preko zime zdravja v Edipsosu na otoku Evbejter v Halkisu v Grčiji. Dokler ga ni dvignila ve- sela vest, da je njegova domovina spet v ro- kah junaške srbske vojske.

Srbska armada se je rešila preko alban- skih gor ter po strašnem blatu in močvirju losegla Drač. Le še 130.000 mož hrabre vojske je prišlo na Krf, kjer so obnemogli nataljoni junakov našli hladni grob na dnu norja pri otoku Vidu. Od tod je šla pot pre- ivelih v Bizerto v Afriki, od tam pa na So- un in kasneje v zmagovitem pohodu preko Čajmakalame v domovino.

Stara imena krajev, novi nasprotniki

Na albanski meji spet grme topovi. Toda o pot si stoje nasproti sovražniki na 251 km dolgi fronti od Prespanskega jezera do jonske obale. Imena iz junaške srbske epopeje: Drač, Tirana, Valona, Krf in Solun pa se spet ime- nujejo v zvezi z vojnimi poročili. Hribovit eren terja tudi to pot silne napore od voja- kov, živahna diplomatska akcija pa daje slu- titi, da se utegne odpreti še novo bojišče na Balkanu, toda izven meja naše, s krvjo za- pečatene, svobodne domovine.

-ine

Sovjetske ladjedelnice za Nemčijo

Ob obisku Molotova v Berlinu je lon- donski list »Sunday Times« napisal, da so bili doseženi rezultati glede gospodarske poglobitve sodelovanja med Berlinom in Moskvo. Sproženo je bilo tudi vprašanje postavitve sovjetskih ladjedelnice za nem- ške podmornice ter letalskih tovarn na ozemlju Rusije, ki bi delala za Nemčijo. List je mnenja, da Rusi niso bili nenaklo-

njeni temu predlogu. V Berlinu so tudi zahtevali povečano dobavo nafte in letal- skega bencina. Ni pa točno, meni list, da bo Sovjetska Rusija zavzela končno sta- lišče, ki da je nepovoljno za Turčijo. »Sovjeti prav dobro vedo, da se bo Tur- čija borila, če bo treba, sami pa hočejo ostati ob strani in se nočejo mešati v vojne avanture«.

Kdaj bodo USA pripravljene na ofenzivo

Ameriški general Drum je imel v new- yorskem klubu »Lotos« predavanje, v ka- terem je poudaril, da popolna oborožitev Zedinjenih držav ne bo končana pred l. 1942. Sele tedaj bodo USA popolnoma pripravljene za vojno, posebno še za ofen- zivne akcije, če se bo zato pokazala po- treba.

Zdaj je storjeno že vse, da bo na kraju 1941 na razpolago 1.500.000 dobro izvežba- nih mož, ki bodo znali manipulirati z

najmodernejšim strelnim orožjem. Do tega časa se bo povečala tudi narodna milica, kakor tudi regularna vojska, rekrutiranih mladeničev.

Ameriški kongres je že izglasoval po- trebne kredite za opremo in preskrbo vojske dveh milijonov mož, »Vojna nas je naučila, da je ofenziva v sedanjem boje- vanju prvenstvenega pomena, da je mo- bilnost postala znova odločujoči činitelj na bojnem polju«, je zaključil general svo- je predavanje.

V »New York Herald Tribune« je pa publicist Sullivan napisal, da se lahko primeri, da bi Nemčija kje v Južni Ameri- ki dobila letalska oporišča in tako ogro- žala ameriško celino. Zato se USA oboro- žujejo. »Najboljša njih obramba pa je, da vsestransko pomagajo Veliki Britaniji. Amerika pomaga sama sebi, če pomaga Angležem«.

Rojstni dan belgijskega kralja so prazno- vali 15. t. m. po vsej Belgiji. V Bruslju je bila svečana služba božja. Povsod je vladal red in mir.

Anglija bo dobila toliko letal, kolikor jih želi, je izjavil predsednik podjetij ame- riških »General Motors«, Alfred Sloan. »USA bodo skoro sposobne, da zadoste vsem potrebam svojega oboroževanja, pe- vrh pa še vsem naročilom Anglije«.

Nove bitke v Sredozemlju napoveduje »New York Times« za skorajšnje dneve ter pravi, da bo prav to morje odločilo o usodi sedanje vojne.

45 milijonov galonov bencina za letala iz- delujejo USA zdaj več na mesec, kakor prej- snja leta.

Novi tanki - amfibije

Ameriško vojno ministrstvo je naročilo izdelavo 200 tankov amfibij, ki se lahko premikajo neovirano po suhem in vodi. Zanje je določen kredit 3 in pol milijona dolarjev. Vsak tak tank bo imel posadko 36 mož. Uporabljali jih bodo tako za suhozemno vojsko kakor mornarico.

Predsednik tovarn »American Machine- ry Corporation«, Crummey je izjavil, da bo vsak tak tank tehtal sedem in pol tone. Dolg bo 25 čevljev. Prvi poizkusi z novimi tanki so pokazali, da so posebno ugodni za izkrcavanje čet na obali, ki ni utrjena. Manevri na Floridi so v tem pogledu pokazali lepe rezultate.

„Svobodna in močna Hrvatska more biti srečna

Silen odmev govora bana dr. Šubašića

samo v močni Jugoslaviji

Poročali smo včeraj o pomembni izja- vi, ki jo je dal ban Hrvatske dr. Šu- bašić v Čakovcu. »Hrvatski Dnevnik« komentira v uvodniku to izjavo ter pravi med drugim: »S to izjavo so razoro- ženi tudi oni neznatni in maloštevilni, ki so mislili, da je jugoslovanska konstruk- tivnost bana dr. Šubašića neka kabinet- na nujnost. Skeptiki in tisti, ki se ob vsaki priliki radi zlohotno radost, so ostali iznenadeni ob dejstvu, da je ban govoril o »našem Beogradu« mo- ško in odločno ter da je ta njegov po- udarek naletel na močan odmev v srcu hrvatskega naroda. Ta beseda »naš Beograd« ni slučajna ali prazna, je zgodovinska niansa v razvoju onega ju- goslovanstva, o katerem je nedavno iz- javil dr. Maček, da moramo vanj zapluti. Je to drobec, toda kapitalne važnosti v novi izgradnji Jugoslavije, kakor je pri tehnikah važno minuskolno oporišče, na katerem sloni vsa konstrukcija mostu v teži več milijonov ton.

Besedo je dal veliki borec za svobodo in pravice Hrvatov, dr. Šubašić ter iz- gublja tako vsako odločnost in slonim- nost bivšega centralizma. V njej je top-

lina novega bratstva in vsa realnost no- vega stanja po sporazumu. Ta konstruk- tivnost bo imela močan odmev v tujini, spontan odraz v narodu. Posebno, kar se tiče izjave o naši obrambi, o volji Hr- vatov, da branijo Jugoslavijo.

Banove besede v Čakovcu so pa naših prvih informacijah imele močan odmev v tujini. Bile so potrebne za one, ki mor- da niso bili v stanju, da spremljajo veliko evolucijo, ki je nastala pri nas v rapid- nem času v zadnjem letu. Kakšne so spre- membe, ki so nastale pri nas v novih prilikah, pod odrazom politike sporazu- ma, pod srečnim vodstvom nove uprave in politike na Hrvatskem! Stare, legen- darne vojaške sposobnosti, znani smisel hrvatskih vojakov za službo domovini se spontano izražajo v novem duhu, no- vem redu in krepki disciplini. Ban je la- hko govoril tako, ker je vedel, da govori iz duše vse obnovljene Hrvatske, srečne v Jugoslaviji. Njegove besede je treba vedno znova ponavljati.

Pozdrav Bitolju in otvarjanje hrvatske nabiralne akcije za bitolske žrtve bom- bardiranja je več nego simbol ali gesta.

To je trenutek, ko govori o preokretu, o unošenju ljubezni in topline v odnošaj, ki je bil do sporazuma nasproten, po spora- zumu pa ves usmerjen, po racionalno, hladno vzpostavitev pravice in korektno znosljivosti, kateri je pa vendar treba dati podlago ljubezni, zanosu in srca.

Od govora v Delnicah dalje je bil dr. Šubašić vedno tisti, ki se je upal skupaj z dr. Mačkom najbolje približati srcu bratov Srbov. Po znani nški izjavi je pa banov govor v Čakovcu najznačilnej- še dejanje s hrvatske strani, ki daje spo- razumu nekaj, kar je nad političnim kom- promisom, pa celo nad najboljšim politič- nim prijateljstvom. To je nekaj, kar na- glaša bratstvo, kar pa obenem dviga moralno vrednost hrvatskemu partnerju v novih prilikah.

Nič ne bo s tem izgubila hrvatska težnja po pravici. Nasprotno, v onem dobljku na moči, odpornosti in avtorit- eti, ki ga je s tem deležna Jugoslavija, je hrvatski delež neprecenljiv. Svobodna in zadovoljna Hrvatska more biti srečna samo v močni Jugoslaviji, kakor more biti tudi Jugoslavija močna samo, če bo Hr- vatska v njej zadovoljna.

Gospodarske vesti

Cene neprestano naraščajo,

kot poroča novo izvešje Narodne banke

Oddelek za gospodarska proučevanja pri Narodni banki je izdelal statistični pregled o razvoju našega gospodarstva v septembru in oktobru. Objavljen je tudi indeks cen na veliko in malo. Po njem prinašamo nekaj važnejših podatkov.

Že površen pogled na indekse nam potrjuje za mnoge neprijetno resnico, ki jo je rodila že vsakdanja praksa: cene so v neprestanem porastu in to tako cene na veliko, kot cene na drobno. Splošni indeks cen na veliko je bil v septembru letos 129,4, v oktobru pa 132,1 (1926 = 100). Lani septembra je bil 76,6. Torej so cene na veliko (55 proizvodov) v dobrem letu narasle za 55,7 točk. Največji skok zaznamuje indeks cen rastlinskih proizvodov — 102 točki razlike!

Proizvodi	1940	1939
	sept.	okt.
rastl.	173,8	73,5
živalski	105,1	67,7
mineralni	127,5	93,9
industrijski	120,9	79,5
izvozni	126,7	73,1
uvozni	124,1	81,6

Indeks cen na veliko je narasel v oktobru za 2,7 točk. V tem mesecu je skok največji pri živalskih proizvodih (za 8,3). Samopri mineralnih proizvodih je ostalo stanje v oktobru neizpremenjeno.

Naj navedemo cene na veliko v dinarjih za nekatere važnejše proizvode, ki so v vsakdanjem življenju večinoma neobhodno potrebni:

Proizvod	1940	1939
	oktobra	oktobra
pšenica 100 kg	313	155
koruza (srem.)	254	114,50
riž	327	128
fižol	435	315
moka (pšen.)	358	210
mast 1 kg	25,50	14,75
slanina 1 kg	24,55	11,50
podplati (usnje) 1 kg	100	57
žebli 100 kg	1320	620
bukova drva 10.000 kg	2000	1700
jajca 100 komadov	125	74,50
čaj 1 kg	185	86,35
kava 1 kg	72	50
riž 1 kg	15	8,20

Indeks cen na malo je izračunan za 10 glavnih mest Jugoslavije (vpoštevajoč 50 proizvodov; 1930 = 100).

Splošni ind.	1940	1939
	sept.	okt.
hrana	127,2	91,8
obleka	136,4	95,8
kurivo in razsvet.	114,3	78,9
razno	122,3	100,1
	118,7	90,8

Splošni indeks cen na malo v Beogradu (upoštevajoč 100 proizvodov; l. 1926 = 100) je dosegel v oktobru 121,5, v sept. pa 116; torej se je v enem mesecu dvignil za 5,5, od lanskega oktobra pa za 34,8, kajti takrat je izkazoval 86,7. — Splošni indeks za 10 mest, ki smo ga zgoraj navedli, pa zaznamuje od lanskega do letošnjega leta dvig 40,6!

Kot smo videli, so gornji podatki, žal, nepopolni in torej niso točen odraz razmer, ki vladajo na trgu, posebej cenah na malo.

nesljivejšimi od onih, s katerimi pri nas sploh razpolagamo. Imajo pa očiten značaj in zato v teh časih mezdni sporov in podobnih sporov — gospodarskih vprašanj tudi še svobodni pomen. Vsekakor bi pa prava, ker je vprašanje cen v našem praskem in socialnem življenju — važnosti (in seveda pri gospodarstvu sploh) —

STANJE BEOGRAJSKEGA PRISTANIŠČA

Nemški listi pišejo o slabem stanju beogradskega pristanišča, kjer zaradi nepopolnih naprav ni mogoče raztovoriti ladij. Radi tega zastaja promet in se blago precej podraži. Izgraditev beogradskega pristanišča pa vključ temu ne preduje in obstaja bojazen, da bo tudi drugo leto ostalo vse pri starem. V interesu jugoslovanskega gospodarstva bi bilo, da se pospeši kolikor je mogoče dovršitev novih pristaniščnih naprav. Če bo šlo tako naprej, bo Beograd lahko terjal zase žalostno slavo, da ima najstarejšo in najslabše pristaniščne naprave med vsemi velikimi mesti na Donavi. Tako nemški listi.

g Plaćevanje zavarovalnih prispevkov za trgovske pomočnike. Da ne bo prišlo pri okrajinskem zavodu za nameščence v idenci statistiki in knjigovodstvu glede trgovskih pomočnikov do pomoči, prosijo za službodajalce, naj pošiljajo prispevek za svoje trgovske pomočnike ločeno od spevkov za druge nameščence pod nasko številko, ki je napisana na vsakem arovalnem odloku trgovskega pomočnika.

Svicaški zvezni svet je odobril nadni trgovinski sporazum z Jugoslavijo. Sedanj način trgovinskega in plačilnega prometa med Jugoslavijo in Švico ni emenjen. Predvideno so samo nekatere ave, predvsem jaje, krompirja, živinske ie itd. Druga določila pa se nanašajo lificacije premoaga in lesa in so za v sedanjem položaju še posebno a.

Südsüd-Echo prinaša notico, kjer go o delih na ljubljanskem velesejmski prostoru. Hvali aktivnost uprave, ki i za velesejmski prostor.

I: „Novi Balkan“

je človeštvu naložena kot kazen, prav kakor čitamo v starem testamentu ali pa pri Homerju.

Avtor nadalje omenja, da je „plavi ponedeljek“ postal prava narodnogospodarska institucija. Pijančevanje ter neobdelana zemlja so stvari, ki ga bodejo v oči, „balkansko“ gospodarstvo pa je v tej knjigi dobilo po svojih zaslugah in slabem glasu ocenjen položaj. Bodisi, da kmet ne zna obdelovati zemlje, ali pa nima za to primerne orodja, vse to je vzrok, da balkanske države pridelajo dva do štiri krat premalo. Obsoja tudi preveliko delitev kmetijskih posesti ter navaja statistiko Bolgara Jegerova, ki je izračunal, da porabi bolgarski kmet n. pr. za 1 ha krompirja 1012 delovnih ur, danski kmet pa samo 522. Takih zanimivih statistik je še več.

Bistro gledanje na balkanske težave je gotovo prva odlika Wagemannove knjige. Avtor si tudi prizadeva najti rešitev vseh težavnih vprašanj. Vodilna misel njegovih opaznanj pa je: Nemčija ima pred vrati agrarne države, ki jo lahko v veliki meri oskrbujejo z agrarnimi izdelki, katere bo plačevala s svojimi industrijskimi.

Zanimivo knjigo, ki ima 144 strani in ki je izšla pri „Hanseatski založbi“ v Hamburgu, lahko tudi naročite pri Tiskovni zadrugi v Mariboru, Cankarjeva 1. b.

Nova pravila začnejo z desecimihovski sejem v Leipzigu je edini nemški sejem za obsežno pospešitev nemške zunanje trgovine z vsemi deli sveta.

V Mariboru se mudi trenutno direktor Rajhovskega sejmkega urada v Leipzigu g. Paul Voss, ki vodi že več let poslovnično za območje balkanskih držav v Beogradu. G. direktor Voss, ki zelo rad

Soljena hrana daje ovcam več volne

Znanstvena raziskovanja v Nemčiji so potrdila dejstvo, da soljenje ovčje hrane pospešuje rast njihove volne. To dejstvo so opazili že nekateri rejci ovac ob morskih obalah, kjer imajo ovce navadno boljše volno in to zaradi tega, ker vsebuje trava ob morju več soli in podobnih sestavin. Na Danskem že solijo hrano četrtini vseh ovac. Rezultati soljenja so tako dobri, da so sklenili soliti hrano sploh vsem ovcam. Po njihovih računih bodo na tak način povečali letno produkcijo volne za 160.000 kg.

Dr. Ernst Wagemann, profesor na berlinski univerzi in predsednik instituta za konjunktura raziskovanja, je izdal knjigo pod gornjim naslovom o gospodarskih vtihih svojega potovanja po balkanskih državah v začetku lanskega leta. O glavnih smernicah knjige se je pri nas že večkrat razpravljalo in se jo čisto omenja.

Prof. Wagemann prav za prav opisuje, kakšen je sedanji Balkan, omenja pa, kaj bi vse bilo potrebno storiti, da bi balkanske države postale skladišče in dohaviteljice agrarnih produktov za Nemčijo. Knjiga je pisana v duhu narodno-socialističnega načrtnega gospodarstva ter tudi s tega gledišča podaja načrte za balkansko bodočnost.

Na dveh mestih govori Wagemann o Slovincih kot sestavnem delu Jugoslavije. Doslej smo bili vajeni, da se v nemških publikacijah kakor po načrtu ni omenjalo Slovencev, marveč samo Srbe in Hrvate. Prav zadovoljni pa bomo, če se je ta praksa izpremenila.

Govoreč o južnih pokrajinah, prihaa Wagemann do zanimivega zaključka, ki ga je vredno ponatistiti. Na Balkanu „se ne smatra delo, kakor pri višjih oblikah gospodarske kulture, kot blaginja, kot sredstvo za izpolnitev življenja, tako da se končno pojavi zahteva, ne pravica na delo; na delo se gleda kot na težko muko, ki

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

41

— Ko bi le prišla? — se je s skrbjo del za volan.

vpraševal, predno je vrzel pismo v nabiralnik. V srcu je čutil, da je ne bo.

18

KETTERING NEKAJ IZVE

— Ne, šofirati se ne bom naučila, pa če bi živeła sto let, — je obupano dejala Kristina. Naslonila se je na mehki sedež in nezaupno pogledala v nasmejani obraz Ketteringa.

Poskusila je šofirati. Vozila je po polje počasi po cesti proti Upton House. Skušala se je izogniti dvoriščnim vratom, ki so odprta segala skoraj na cesto.

— Če bi vas ne bilo, bi zavozila naravnost v vrata.

Kettering se je smejal.

— Zdi se mi, da bi bilo res tako, kot pravite. Toda to še ni nič hudega. Ko sem jaz sedel prvič za volanom, da, takrat bi me morali videti. Kar sežite spet za volanom in poskusite znova.

Toda Kristina je odklonila.

— Lahko vam razbijem avto. Ne, to bi bilo grozno. Tega mi ne bi odpustili.

— Da bi vam ne odpustil? Nikar si tega ne očitajte. Toda če zares ne marate več sesti za volan...

Zamenjala sta sedeža, Kettering je se-

Bilo je prelepo sončno jutro. Kristina je bila sveža in nasmejana. Niti sence žalosti ni bilo v njenih očeh. Danes je bila spet tako dekle kot takrat, ko je v londonskem predmestnem gledališču skrivaj opazovala Jimmyja.

Od onega prvega dne se niti Kristina niti Kettering nista dotaknila imena Jimmyja. Resda jo je Kettering naslavljal z »gospo Challonerjevo«, toda Kristina ni imela občutka, da bi bila zares omožena.

— Gladys si bo mislila, da sva pobegnili, — se je zasmejala Kristina. — Rekla sem ji, da bova izostala največ pol ure.

— Mar je bilo kaj več? — je presenečen vprašal Kettering.

Kristina je pogledala na uro.

— Skoraj uro... — je dejala. — Precej dolgo; prav bi bilo, če se vrneva.

— Mislite... — In že je obrnil avto.

— Ali vas ne mika, da bi se tudi po kosilu kam peljali? V Heston pojdem. Ljubilo bi mi bilo, če bi me spremlili.

— Prav rada, toda če bo utegnili z menoj tudi Gladys.

Kettering je nekaj trenutkov molčal, potem pa je suho dejal:

— Saj res, kar z vami naj gre.

— In kdaj?

— Telefoniral vam bom...

Avto se je ustavil pred domom. Kristina je izstopila. Nekaj trenutkov je še stala ob avtomobilu in gledala Ketteringa.

— Kako dolgo se že poznavata? — jo je znenada vprašal.

Kristina ga je presenečena pogledala.

— Skoraj tri tedne, — je tiho rekla.

Kettering pa se je spet nasmešnil.

— Zdi se mi, da več. Zdi se mi, da se poznavata že vse življenje.

Da, besede so bile navadne. Toda ob njegovem pogledu je Kristina vsa zardela.

— Ali naj vzamem to kot poklon? — ga je vprašala, skušajoč govoriti kar najbolj prirodno.

— Da, saj sem tako tudi mislil.

Roko je še držala na odprtih vratih avtomobila. Kettering je prav rahlo položil svojo roko na njeno. Kristina je naglo odmaknila roko.

— Prav, ob dveh bova pripravljeni, — je še dejala in se nato obrnila ter odšla proti hiši. Kettering pa je počasi pognal avto.

— Kakšen le je, — je pomislila Kristina. Tako ljubezniv je bil kot še nikoli.

Vesela je bila, da bo Upton House njegov. Obljubil ji je bil, da ne bo niti drevesca posekal.

— Vse bo ostalo, kot je, — ji je dejal.

— Značiti se boste oženili. In vaši ženi se bo zahotelo, da hišo in vrt izpreme-

nite.

— Ne, nikoli se ne oženim, — ji je naglo odgovoril.

Bila je vesela, ker ji je to rekel. Drag ji je bil kot prijatelj. Težko bi ji bilo, če bi ga izgubila.

Stopila je v hišo in poklicala Gladys.

— Bila sem v skrbeh, da bi ne mislila, da sva se izgubila, — je rekla in se smejala, ko je stopila v sobo.

Gladys jo je pogledala in ji kratko odgovorila: — Ne, tega si nisem mislila.

Kristina je odložila klobuk.

— Niti deset metrov ne znam šofirati avtomobila. Skoraj bi se bila zaletela v zid.

— Tako?

— Da... Gladys, poslušaj, ob dveh pojdeva s Ketteringom v Heston.

Gladys jo je debelo pogledala.

— Pojdemo... kdo prav za prav pojdeva?

— Ti in jaz seveda.

— Ah! Na mizi te čaka pismo!

Kristina je rahlo zardela. Z bolaznijo je pogledala na ovoj, nato je olajšano vzdihnila.

Vzela je pismo in raztrgala ovoj.

— Kaj je? — je čez čas vprašala Gladys.

Kristina se je zagledala skozi okno. Pismo ji je padlo iz rok.

— Jimmy je bolan, — je slednjič poročila.

— Bolan! Kaj je vendar z njim — je skočila Gladys s stola.

(Dalje)

Novice

Za avtobusno zvezo s Štrigovo

Naše Medmurje je tako rekoč brez vsake železniške zveze s trgovskimi središči v Prlekiji in drugod. Prebivalstvo se poteguje za avtobusno zvezo med Ljutomerom in Štrigovo. Taka zveza bi bila prav enostavna na ta način, da bi se avtobusna proga Maribor—Ljutomer podaljšala do Štrigove. Avtobus

bi ostal čez noč namesto v Ljutomeru — v Štrigovi. Ta zveza bi šla od Ljutomeru skozi Stročno vas, Razkrižje in naprej v Štrigovo. Sedaj pa so te vasi popolnoma osamljene in brez zveze, poseben še sedaj, ko je promet z motornimi vozili omejen.

Šmarski sodni okraj je pasiven

O tem je v ponedeljek predaval g. dr. Pavel Strmšek na Ljudski univerzi v Celju. V kratkih in jednatih stavkih je opisal kraj z zemljepisno-zgodovinskega zrišča, podal podoben šmarskega človeka, njegovo delo in življenje, njegov značaj in konservativnost, kulturni delež pokrajine (Kocen, Strmšek, Sket, Kidrič in dr.) in njeno pridobitno plat, ki kaže v primeru z drugimi našimi pokrajinami veliko pasivnost. Primer: jablana da v Sloveniji

124 kg pridelka na leto, v šmarskem okraju komaj 19 kg! Te in podobne primere je poleg predavateljeve besede pojasnjeval tudi karton žepnega formata s karto okraja in najvažnejšimi statističnimi in orientacijskimi podatki, ki ga je priredil g. predavatelj in izdalo Tujsko prometno društvo v Šmarju. Karton so dobili vsi udeleženci zastonj, dobili ga bodo tudi vsi učenci ljudskih šol v okraju.

Zvišana železniška potniška tarifa

1. januarja 1941. bo naša železniška uprava zvišala potniško tarifo na državnih železnicah. Kakor smo poučeni, bo

to povišanje tarife upoštevalo ekonomsko slabše stoji, ki se vozijo v cenejših razredih.

Celje

Zbor prosvetarjev celjske sokolske župe

V nedeljo je bil v Celju v Narodnem domu zbor prosvetarjev celjske sokolske župe. Poleg članov Z. P. O., zastopnikov staršinstva in načelnika župe se je zbor udeležilo še 34 društvenih in četnih prosvetarjev.

Uvodni referat »Odnos Sokolstva do sodobnih problemov« je podal župni prosvetar Pahor Drago. Njegova aktualna izvajanja so bila sprejeta s polnim priznanjem. Sledil je referat prosvetarja Kosičnika Silva od Sv. Pavla pri Preboldu o minimalnem prosvetnem programu. Kot sokolski praktik je pokazal pot,

po kateri naj stopajo naša sokolska društva, da preživijo to kritično dobo. Ob poročilu o dosedanjem delu in ob poročilih posameznih prosvetarjev se je razvila živahna razprava, katere sadovi se bodo gotovo pokazali pri prosvetnem delu v vsej župi. Posebno skrb je posvetil zbor razpravi o sokolskem tisku in o delu v sokolskih telovadnicah.

Zbor je izbral za kandidata za župnega prosvetarja, ki ga bo predložil predstojeci župni skupščini, prejšnjega prosvetarja Pahorja Draga. Nato je zbor začel tudi okvirni program dela za 1940-41.

Trboveljski drobiž

UPOKOJENCI BRATOVSKIH SKLADNIC DOBE ENKRATNI PRISPEVEK

V prvih dneh prihodnjega tedna dobe upokojeni Bratovskih skladnic, ki so bili upokojeni po letu 1925, enkratno izjemno draginsko doklado v višini od 100 do 400 din. Potrben denar je dala na razpolago Glavna bratovska skladnica iz svojega blagajniškega presežka. Potrebno bi bilo tudi rešiti čimprej vprašanje zvišanja pokojnin vseh upokojenec.

V nedeljo bo delal rudnik na vseh svojih obratovališčih v polnem obsegu, ker je zaradi nastopajoče zime povpraševanje po premogu izredno veliko.

Občinski odsek za obvezno telesno vzgojo je bil ustanovljen na občini. Tvorijo ga Klenovšek Jakob, predsednik občine, Plavšak Robert, podpredsednik občine in Suster Ivan, občinski odbornik. V odseku za obvezno telesno vzgojo pa so učitelj Lunder Dušan kot šef, učitelj Kramar Franc kot pisar, občinski blagajnik Malovrh Karl kot blagajnik in občinski zdravnik dr. Krasnih Virgil. Odsek je izvršil popis obveznikov, ki jih je v občini 1173. Vsi obvezniki bodo porazdeljeni v 17 tečajev.

Ptuj

p. V Ljudski univerzi bo predaval jutri ob 20. g. dr. Jos. Mal o svetovnem nazoru starih Slovanov.

p. Z živilskega trga. V smislu razglasa mestnega poglavarstva je trgovcem in prekupevalcem zabranjeno, da kupujejo živila do 10. na živilskem trgu. Prav tako je trgovcem z mastjo in gostilničarjem, ki imajo mesarije, prepovedano, da kupujejo ob sobotah do 10. na slaničarskem trgu. Prav tako je prepovedano kupovati do 10. mlečne izdelke, ki jih potrebujejo za svoj obrat.

p. V krop je padel enoletni Dolmiker Franc iz Hrastovca pri Zavrču in je dobil hude opekline po vsem telesu.

p. Neprevidenost. Ko se je Feguš Terezija, 15 letna dijakinja s Pragerskega, pripeljala s pol sedmim vlakom v Ptuj, je krenila v šolo, da se ogreje. Ker mora vsak dan zgodaj vstajati, jo je tudi tokrat obšla utrujenost pri peči. Medtem se je vnela obleka in se opekla tako močno, da so jo oddali v bolnišnico.

p. Kopanje plinskih cevi lepo napreduje. Sedaj jih kopljejo v Slomškovi ulici.

Tuje letalo preletelo Peč

Peč je včeraj preživela razburljiv dogodek. Okoli poldneva je priletelo nad mesto tuje letalo ter krožilo v višini 2000 m in nato izginilo nad planino Koprivico. V času, ko je krožilo letalo tuje narodnosti nad Pečjo, je bilo na ulicah polno ljudi, ki so se na znak za nevarnost skrili v zaklonišča.

AMERIŠKI VOJAŠKI ATAŠE SE ZANIMA ZA ČRNOGORSKO LETALSKO KATASTROFO

Včeraj je bil v Podgorici pogreb štirih angleških letalcev, ki so po nesrečnem naključju strmoglavili pri Danilovgradu. Poleg številnega ljudstva sta bila pri pogrebu tudi beograjski ameriški in angleški vojaški ataše. Ameriški vojaški ataše je prisel v Podgorico že dan pred pogrebom, da bi zbral čim točnejše podatke o letalski nesreči.

Ljubljana

a. Prekupčevanje prepovedano. Mestno poglavarstvo ljubljansko je prepovedalo prekupčevanje na vseh ljubljanskih živilskih trgih in tudi na drugih krajih mesta od ranega jutra do 13. Mestni organi imajo nalog izvrševati najstrožjo kontrolo po vsej Ljubljani. ne samo na živilskih trgih, temveč tudi po cestah na mestni meji ter na periferiji, zlasti tudi pred kolodvorji. — Ta ukrep mestnega poglavarstva bodo vsi Ljubljančani pozdravili, škoda le, da prihaja tako pozno. Že 30. septembra lanskega leta je izšla protidraginska naredba, naperjena tudi proti prekupčevanju, a šele več ko čez leto dni se izvaja.

a. Težave s kruhom. V Ljubljani je začelo primanjkovati krušne moke in so pekarne zaprosile bansko upravo za dovoljenje, da smejo uporabljati koruzno in rženo moko, dokler ne bo spet dovolj pšenične krušne moke. Banska uprava je dovolila primeševanje ržene in koruzne moke k pšenični v primerem razmerju: kruh s primesjo moke ne sme biti dražji kakor iz same pšenične krušne moke in mu je določena enaka cena kakor za enotni kruh. Kruh s primesjo koruzne moke pa mora biti za 25 para pri kilogramu cenejši kakor enotni kruh.

„ZADREGA NAD ZADREGO“ NA PREVALJSKEM SOKOLSKEM ODRU

V nedeljo zvečer je prevaljski Sokol uprizoril v režiji g. učitelja Sile, ki je sam tudi igral, komedijo »Zadrega nad zadrego«. Velika dvorana je bila nabito polna, kar je znak, da publika na Prevaljah pogreša sličnih prireditev. Prireditev je nadvse dobro uspela. V ospredju vsega dogajanja sta bila g. Sile in g. Količ. Tudi ostali igralci so dobro rešili svoje vloge. Nastopili so še Stresova, Irigolčeva, Kokolt, Wagnerjeva, Tevčeva, Klunova, Fatur in Stres. Z igralci Sokola in z dobrim režiserjem g. Sile bi se lahko odsko življenje na Prevaljah, ki je v zadnjih časih precej popustilo, zopet pozivilo in bi bilo mogoče pokazati tudi kvalitetno kaj boljšega, posebno ker so vsi pogoji, tako od igralcev do dobrega odra in dvorane, za to dani.

o. Iz državne službe: V Ptuj je premeščen davčni kontrolor Ivan Bohak, doslej v Gornjem gradu.

o. Mladim dekletom deli zausnice neki neznanec po večerih v Zagorju. Opis neznanca pa se ne ujema in nekateri trdijo, da je to fantovsko maščevanje nad dekleti, ki se ne odlikujejo z zvesto ljubeznijo. Strahu je dosti in so se za zadevo pozanimali tudi čuvarji redu in mira.

o. Promoviral je za doktorja vsega zdravilstva na beograjski univerzi Rado Poljanšek iz Zirov.

Gledališko življenje v Središču ob Dravi

Tudi v Središču sta dva strogo ločena gledališka odra in dve igralni skupini, ki sta pretekli teden pričeli z zimskimi predstavami. Obe sta pa menda hoteli zadeti v tarčo, če uprizorjata »Podrti križ« in njemu povsem odgovarjajočo »Domačijo«. Kar pa je pri teh trških prireditvah najbolj značilno, je dejstvo, da se pristaši obeh taborov pri konkurenčnih nastopih v polni meri medsebojno obisku jejo in se pri tem tudi prav imenitno zabavajo. V igri dominira izključno mladina; manjka ji pa očitno preizkušenih

KMET, KI SE JE IZUČIL 15 OBRTI

V neki majhni srbski vasi živi reven kmet Svetozar, ki je že od rojstva hrom, le roke mu še dobro služijo. Da bi pa postal kljub temu koristen član človeške družbe, se je posvetil obrti, zlasti takšni, pri kateri ne potrebuje nog. Izučil se je šivanja, krojenja copat in opank, klučavničarstva, kovaštva, rezbanja, mizarstva, čevljarstva, skratka, 15 obrti. V vseh je pravi strokovnjak in se pošteno preživlja zdaj z eno, zdaj z drugo obrtjo.

OKOLI 15.000 NEMCEV POTUJE SKOZI ZAGREB

Te dni so prispele v Zagreb prvi vlaki z Nemci iz Dobrudže, ki se vračajo v svojo prvo domovino. Vsak vlak ostane samo kratek čas na savskem kolodvoru, člani nemške delovne službe pa dajejo med tem Nemcem potrebna okrepčila. Nemce bodo nasehli v bivši Avstriji.

o. Logarski izpit za čuvanje nedržavnih gozdov so minuli teden pri šumski upravi v Ljubljani uspešno dovršili: Hutter Ivan, Snežnik; Hader Jože, Sv. Rupert; Čeh Dragotin, Negova; Jug Ivan, Ruše; Köves Arpad, Črensovci; Vrabec Václav, Stoperice; Zolger Jože, Podčetrtek; Oich Jože, Bohinj; Brečelnik Jože, Velkavrh Peter, Selan Franjo, Zupančič Dragotin iz Ljubljane-okolica.

n. Mnoge vasi ob Savi so morali zaradi poplav izprazniti. Najbolj zaskrbljena poročila prihajajo iz Sremske Mitrovice, kjer že od 1932. leta ni bilo tako velike poplave.

n. Akcijo za prehrano prebivalstva Dalmacije so pričeli prizadeti krogi. Realizirali bodo velikopotezne načrte.

n. 30 stotov sardelic so vlovili ribiči iz Sutivana. Tako dobrega lova že dolgo ni bilo.

n. Pet km dolg predor bodo zgradili v zvojniškem okraju pri vasi Capardi. To bo najdaljši predor na Balkanu.

n. Dva lisici sta napadli lovskega psa in ga ubili v gozdu blizu Čakovca.

n. Vihar je podrl orjaški brest iz časov Djurdja Brankovića v Donji Kruševici pri Veliki Gradiski.

n. V Banjaluki je bila izredna seja občinskega odbora. Načelnik upravnega oddelka banske oblasti je ob tej priliki razrešil ves občinski odbor in postavil banskega poverjenika.

VLOMILSKA TOLPA V PRLEKIJI

Ljudje v Prlekiji so v zadnjem času silno razburjeni zaradi dobro organizirane vlomilske tolpe. Tako so vlomili v Vopričevcih pri trgovcu Ružiču, ki jih je pregnal. Od tam so šli v Grabe, Logarovce, Ključarovec in Lukovce ter vlamljali povsod, kjer so vedeli, da bo dober plen. Odnášajo poljske pridelke, kolesa, klobase, meso itd. Odnegli so toliko pšenice, da so jo z vozom odpeljali v Radgono. To pšenico so orožniki potem zaplenili. Vlomili so tudi v Iljaševcih. Šalincin in v Lukavcih in odnesli dosti plena.

POŽAR SREDI BRASLOVC

Davi ob 6. je izbruhnil iz doslej še neznanega vzroka silen požar v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja Rössnerja v Braslovčah. Stavba je do tal zgorela. Gasilcem se je posrečilo rešiti iz gorečega poslopja živino in gospodarsko orodje, zgorelo pa je dosti krme. Poslopje je sredi trga in je bila velika nevarnost, da se ogenj ne razširi na sosednje hiše. Škoda je velika in je le deloma krita z zavarovalnino.

30 MOSTOV SO PORUŠILE NARASLE REKE

v Bosni in Hercegovini, kjer je še vedno nevarnost za ljudska bivališča. Sicer je sedaj prenehalo deževati, vendar vode še ne upadajo. Takšne poplave niti najstarejši ljudje ne pomnijo.

MORJE NAPLAVILO OGROMNO CRKOVINE

Pri rtu Ražnjič na južni strani Korčule je morje naplaval mnogo crkovic. Največ je rib, ki že razpadajo in povzročajo strahovit smrad. Med naplavljenimi crkovino je bila tudi 10 m dolga morska pošast. Ker so ribe vidno poškodovane, sklepajo, da so postale žrtve morskih min ali pa letalskih bomb.

Tujskoprometna anketa na Bledu

Te dni je bila na Bledu anketa tujskoprometnih krogov z Gorenjske. Po anketi je bil izdan obširen komunikativni in željami v korist večjega tujskoprometnega razmaha. Ker so letos v znatni meri izostali tuji gostje, je potrebno, da bi se dolгови hotelske industrije odpravili na ta način, da bi jih prevzela Državna

hipotekarna banka. V Sloveniji ima hotelska industrija okoli 50 milijonov dolgov. V času sezone je treba ukinjane vlake ponovno uvesti, prav tako pa je treba urediti tudi pošne razmere na Gorenjskem. Poudariti je treba tudi potrebo izgradnje modernih cest z Bleda do konca Bohinja, iz Kranja preko Jelovca v Bohinj, iz Kranj

ske gore na Vršč in v Krnico, iz Rateč v Tamar in iz Bohinja v Selško dolino. Treba je tudi urediti regulacijske načrte za Bled, Bohinj, Kranjsko goro in Jezersko. Povsod je treba urediti vodovod, kanalizacijo, kopalnice, nasade, električno razsvetljavo in naprave, ki so za razvoj tujskega prometa nujno potrebne.

Zanimivosti

Življenjska pot voditelja nove Španije

General Franco je potomec pokolenja starih pomorščakov

Sedanjí voditelj Španije, general Franco, je potomec pokolenja starih španskih pomorščakov. Rojen je bil 4. dec. 1892 v El Ferrolu, vojnem pristanišču blizu La Corune na Kantabrijski obali. Njegov oče, Nikolaj Franco, je bil komisar mor-

narice, njegova mati Pilarija pa hčerka nekega mornariškega intendanta. Tudi Franco naj bi postal mornariški častnik, toda ko je kot petnajstletni mladenič z uspehom zaključil mornariško gimnazijo v rojstnem kraju, je vlada radi hude finančne krize za več let ukinila vsa častniška mesta pri mornarici. Ogoljufan za svoje mladostne sanje se je potrt odločil za pehoto. V avgustu 1907 je prišel na šolo za pehotne častnike v Toledu oz. Alcazarju.

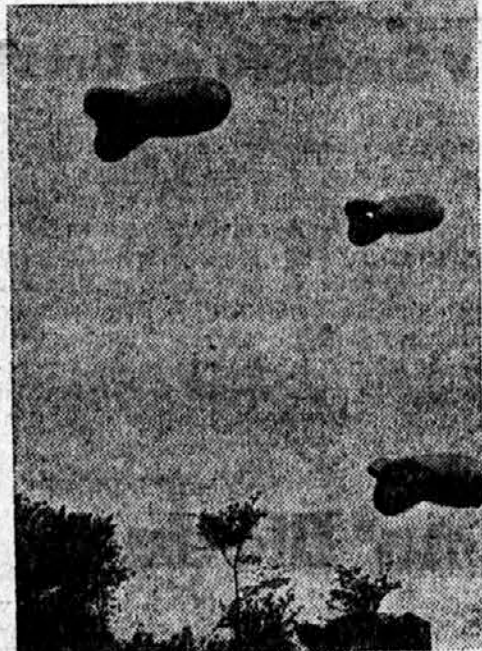
Tri leta kasneje je bil kot mladi podporočnik dodeljen osmemu pehotnemu regimentu v rojstnem kraju El Ferrol. V tej dobi so pričeli nemiri v Maroku. Vlada je organizirala posebne oddelke v Maroku ter jim dodelila kot inštruktorje španske oficirje, ki so se prostovoljno javili. Med njimi je bil tudi Franco, ki je odšel v februarju 1912 v Maroko. 14. maja istega leta je doživel na višavju Arruit svoj prvi ognjeni krst. V dvajsetih bitkah je popeljal svoje Mavre širom celega Maroka. V teh bitkah je dobil strel v trebuh. Moral je zapustiti Maroko ter se vrniti v Španijo. Odlikovan je bil z redom sv. Ferdinanda. Moral pa bi biti

Bombardiranje Vezuva

Italijansko časopisje se je pred dnevi do podrobnosti razpisalo o angleškem bombardiranju nekaterih mest ob zapadni obali, zlasti Neapla. Kot posebnost navajajo, da so Angleži bombardirali celo Vezuv. Nekaj bomb je padlo na vrh Vezuva, tik ob ognjeniškem žrelu.

Danski kmet in angleški balon

Te dni je imela neka vasica na Danskem čudovito senzacijo. Za vasjo so kmetje trebili travnike. Vreme je bilo jasno, le veter je

Baražni baloni nad londonsko okoličico.

močno pihal. Nenadoma je izza obronka bližnjega griča precej nizko priplaval nad travnike balon. Kmetje so se zastrmeli v ne- navaden pojav. Ta hip je močnejši sunek ve- tra pognal balon še više, s seboj pa je po-

tudi povišan v kapetana, a so ugotovili, da je za to še premlad.

Leta 1920 je ustanovil v Maroku nadp. Millon Astray tujsko legijo ter pozval Franco kot komandant bataljona ogorčene bitke proti nadmočnemu nasprotniku. Mimo tega se je Franco udeležil tudi nastopa pri Alhucemasu v sept. 1925 in mi- rovnih zaključkov v juliju 1927.

Kmalu nato je bila Francu poverjena

naloga, da uredi in vodi vojaško akade- mijo v Saragozi. S padcem monarhije 14. aprila 1931 je bila akademija zaprta. Leta 1934 je bil Franco poklican v voj- no ministrstvo. Ko pa so izbruhnili 1936 veliki znani nemiri, ki so vrgli Španijo v državljansko vojno, je prišla Francova »velika ura«. Postavil se je na čelo na- cionalistične strani ter pričel 17. julija 1936 bitko za »novo Španijo«.

Dvojno življenje srne „Suzi“

Iz Altenhausena v Nemčiji poročajo „Hamburger Tagesblatt“ o izredno zani- mivem in ljubkem slučaju neke srne. Pred dvema leti so našli otroci nekega gozdarja na gozdnem parobku negodnega mladiča srne. Pobrali so ga in prinesli domov, kjer je gozdar ugotovil, da je ljubka ži- valica ranjena. Gozdarjeva družina je vze- la srnico „v rejo“. Žival se je kaj naglo v hiši udomčila, še več, sprijateljila se je celo z domačim psom in sklenila z njim pakt „večnega prijateljstva“. Mala „Suzi“, kot so srnici rekali, je bila v židano ra- dost gozdarjevemu otrokom. Rana se je kmalu zacelila, žival je naglo odrasla in postala lepa vitkonoga „Suzi“. Nekega dne je pa gozdar odločil, da mora žival v svo- bodo, v prirodo. Otroci so zagnali sicer velik krik in protest, toda bilo je zaman. Gozdar je žival izpustil. Nekaj trenutkov se je „Suzi“ plaho ozirala, nato pa je jadno zbežala v bližnji gozd. Precej časa je minilo, „Suzi“ je bila pozabljena.

Potem je nastopilo deevžje, pritisnil je mraz in sneg je pokril vasio in polja ter gozd. In glej, na gozdarjevem dvorišču se prijateljsko pozdravljata domači pes in odrasla „Suzi“, ki je brez težav našla pot v gozdarjevo hišo. Ne da bi jo kdo silil, je ostala vso zimo pri gozdarjevih. Čim se je sneg stalil pa je spet odšla. Minila je letošnja pomlad, nato poletje. Proti koncu jeseni pa se je prejšnji mesec spet oglasila pri gozdarjevih. Toda ne sa- ma. S seboj je pripeljala dva nedorasla

mladiča, ki sta se plaho stiskala k materi. Gozdarjevi so „Suzino“ družinico tudi to-

krat lepo sprejeli pod streho, kjer bo ver- jetno ostala do zgodnje pomladi, ki bo kljub vojni spet prišla v Evropo.

Ljubosumnost je ozdravljiva

Norveški zdravnik dr. Grimstad, spe- cialist za živčne bolezni in prof. na uni- verzit v Oslu, je izdal razpravo, v kateri trdi, da je ljubosumnost fiziološka bole- zen, prav tako kot so druge bolezni. Po dr. Grimstadovih trditvah je ljubosum- nost bolezen, ki napade možganske vzle- ter jo je moči ozdraviti s posebno me- todo, ki jo je sam več let skrbno pre- izkušal. Metoda, s katero je dr. Grim- stad zdravil zlasti moške, ki so boleli za neozdravljivo ljubosumnostjo, temelji na sugestiji. V bistvu gre za to, da je treba ljubosumnega človeka prepričati, da ona oseba, radi katere trpi ljubosum- nost, ni kriva, ampak je žrtev tretje osebe, ki jo je z močnejšo voljo prisilila, da jo ljubi. Dr. Grimstad pravi, da je po

njegovi metodi ozdravil že mnoge moške ljubosumnosti. Pri vseh teh se je prvotna strastna in zagrizena ljubosumnost, ki je v nekaterih slučajih mejila že na zločin- sko razpoloženje, izpremenila v sočutje. Koj nato pa je ljubosumnež spet našel svoj srčni in duševni mir ter notranje ravnovesje.

Podgane niso neumne

Izkušnje, ki so si jih ljudje pridobili, ko so nastavliali podganam strup, jasno pričajo, da so podgane na svoj način prav bistre živali. Najprej je treba reči, da prenese podgana precejšnjo količino stru-

Pijanci rodijo pijance. (Plutarh)
Radost in bolečina sta kot dva žebila, ki vkujeta duha v telo. (Plutarh)
Ljubezen je bolezen, ki jo lahko ozdra- vi samo ljubezen.

Častna odlikovanja in volivna špekulacija

Francoska vlada je v okviru svojih ob- novitvenih del sklenila med drugim tudi izvestno reformo glede imenovanja članov Legije časti ter odlikovanja. Poslej bo mo- gel postati član Legije časti ter biti odli- kovan zares samo za narod zaslužen mož. V zvezi s tem piše »Journal«, da je bil že skrajni čas, da se je uvedla strožja oce- na glede podeljevanja odlikovanja in časti, ki jo je bil uvedel Napoleon za za- služne in pogumne vojaške. Francoski par-

Anglija izvaža knjige

Navzlic vojni beleži angleška izvozna bilanca v izvozu knjig, starih in novih, izredno visoko postavko. V prvih deve- tih mesecih letošnjega leta je Anglija iz- vozila v tujino knjig za 2 milijona 605.281 funt šterlingov. Najbolje gredo v prodajo Shakespeareova dela in pa Sv. pismo. Največji odjemalec pa je Avstralija, nato USA, Južna Afrika, Irska, Kanada, Indija in Nova Zelandija. Zanimivo je, da je največje povpraševanje po vezanih in luksuznih izdajah. V zadnjem času izva- žajo tudi tuje rokopise ter razne angle- ške bibliofilске redkosti.

MESTO SLEPCEV

V ameriški zvezni državi Oaxaca je mesto Tiltepec. Že več let prihajajo na svet novorojenčki slepi ali pa oslepijo nekaj mesecev po rojstvu. Tujci, ki za- idejo v to mesto, pa že po nekaj tednih ugotovijo, da jim zelo opeša vid. Letos je odšla v to čudovito mesto večja zdravniška komisija, ki hoče priti temu pojavu do dna ter ugotoviti vzroke sle- pote.

DRAGOCENI RADIOAPARAT

Budimpeštanski profesor Paul Biro je dobil od madžarske vlade posebno do- voljenje za pot v London, odkoder je prinesel najnovejši vojni izum posebnega kovčega z vdanim radio aparatom. Ko se je vračal iz Londona v Budimpešto, mu je blizu Blatnega jezera na doslej nepojasnjen način nekdo izmaknil drago- cení aparat, medtem ko je s svojo ženo sedel v jedilnem vozu brzovlaka.

Se ena profesorska

Profesor Smokvič je stopil v trgovino, da nekaj kupi svojemu vnuku za rojstni dan.

- Morda globus, gospod profesor?
- Prav, dajte mi globus.
- In kako velik naj bo?
- No, hm... dajte naravno velikost...

- Ali je žival huda?
- Ne, okoli prsta jo lahko navijete, tako je krotka!

tegnil tudi nekega kmeta, ki je postal proti svoji volji zrakoplovec. Z balona je namreč visela daljša vrvi, ki se je zapletla okoli kme- ta ter ga potegnila v zrak, čim je vetrovni sunek potisnil balon više. Med kmeti je na- stala pravcata panika, kajti kmet, ki je na vrvi visel med nebom in zemljo, se je gro- zovito drl. K sreči je kmalu nato veter po- jenjal, da se je balon spustil prav nizko. Kmet je padel na zemljo in se izmotal iz vrvi. Komisija, ki je nato slučaj preiskala, je ugotovila, da je bil vse zadevščine kriv baražni balon, ki se je utrgal nad Londonom ter »svobodno« priplaval nad Dansko.

Otroci so breme, toda brez njih je človek suho drevo. (Posidit)

Rimljani se ne ženijo radi potomstva, ampak radi dot in dediščine. (Plutarh)

Kako Norveška obnavlja svoje kmetijstvo

Med prvimi ukrepi, ki so bili izdani v tkz. »novi« Norveški, je bila široka pomožna akci- ja v prid norveškemu kmetijstvu. Obširna ute- meljitev tega ukrepa navaja, da se na Norveš- kem 35,3% Norvežanov peča s kmetijstvom. Toda industrijsko-mestni sloji so norveškega kmeta, ki se je trdo boril za svoj košček kru- ha, potisnili popolnoma v ozadje, da je iz leta v leto čedalje bolj propadal. Trgovina in po- morstvo sta imela vse politične in gospodars- ke niti v svojih rokah. Norveško mestno pre- bivalstvo in delavstvo je uvažalo vse svoje življenjske potrebnosti iz tujine, dočim norve- ški kmet sploh ni več mogel prodati svojih

pridelkov. Znano je, da je bil norveški kmet najbolj zadolžen v Evropi. Norveška politika je do nedavna skrbela samo za svoje pomor- stvo, mednarodni promet in trgovino.

Ukrep navaja na prvem mestu povišanje cen kmetijskim proizvodom, dalje povečanje posejane površine za 20%. Norveška s 3 milijoni prebivalcev ima večjo površino kot Italija. Pretežni del je sicer gorat in neploden, toda v dolinah je dovolj plodne zemlje, ki je ležala leta in leta neizkoriščena. Norveška se je sicer pred dobrimi dvajsetimi leti vrnila k svojemu kmetijstvu, in sicer takoj po kon- čani svetovni vojni. Že takrat je bila dvig-

pa. Mlinar vam bo povedal, da se pod- gane v mino ne bodo lotile zastrupljene moke, mesar pa se bo zaman skušal re- šiti podgan, če jim bo nastavljal v mes- nici strup na slanino. V Pragi so to do- kazali z dolgotrajnimi poskusi. Podgane so namreč precej izbirene živali, pa jih radi tega laže vlovite na posebnosti. Zato jim v mlinu dajte košček zastrup- ljene slanine, v mestnici pa natrosite v kupček moke strupa.

lamentarci so iz odlikovanja in iz Legije časti naredili pravo volivno špekulacijo, s katero so zbirali volivce. Praktičen par- lamentarec je navadno prišel k ministru in mu dejal: »Dragi gospod minister, pro- sim vas, dajte mi dve rozeti in deset križ- cev Legije časti.« Vsega verjetno ni do- bil, znabiti komaj eno rozeto in pet križ- cev, toda s tem je že dobil zanesljivih pet volivcev.

njena samo proizvodnja žita od 250 na 488.000 ton. Podobno se je zvišala tudi pro- izvodnja krompirja in stročnic. Toda čim se nekaj let po končani vojni spet odprla mor- ska pota, so norveška mesta pozabila norve- ško kmetstvo prebivalstvo. Spet so pričela ku- povati svoje potrebščine v tujini, dočim je do- mači kmet propadal in bredel v dolgove. S sedanjimi ukrepi pa nameravajo na Norveš- kem za stalno obnoviti svoje kmetijstvo ter mu vrniti veljavo, ki jo zasluži kot najvažnej- ša proizvodna panoga. Obnovitev se izvršuje sicer z domačimi močmi in kapitali, toda pod vodstvom nemških strokovnjakov.

Maribor

„Vzajemna zavarovalnica“ gradi najmodernejšo palačo

Temelji za veliko novo palačo »Vzajemne zavarovalnice« v Mariboru se že gradijo. Na južni strani stavbišča gradi tvrdka Mavrič iz Ljubljane globoke vodnjake do dravskega nivoja in bodo ti vodnjaki zabetonirani; služili bodo kot glavni podzemni stebri za novo mogočno palačo. Teren, na katerem se bo gradila nova palača, je namreč večinoma nasipana mešanica zemlje, gramoza, stare opeke itd. Ko bodo dograjeni vsi številni vodnjaki, ki bodo kot mogočni zabetonirani podzemni stebri nosili ogromno težo palače, se bodo začela betonska dela. Ob Dravski ulici na nekdanjem prostoru Bergove usnjarne, gradi tvrdka tudi podzemne betonirane vodnjake, oz. betonske stebre, ki bodo služili kot podpora proti staremu zidu in bo na teh temeljih pozneje zgrajena posebna terasa tik palače na južni strani.

Palača bo na Glavni trg in z glavnim pročeljem ob mostu v smeri proti jugu visoka 4 nadstropja. Glavno pročelje palače ob dravskem mostu bo do prvega kamenitega električnega svetilnika dolgo 50 metrov, na Glavnem trgu od Bergove hiše, do sedanje stare čakalnice, oz. trafike, pa dobrih 25 metrov. Pritličje ne bo imelo oglatih vrat in oken, ampak bodo vrata in okna v modernem okroglem oz. obočnem sistemu. Edino glavna vrata bodo oglasta. V pritličnih prostorih, tako ob mostu, kakor na Glavnem trgu, bodo same trgovine in razni obrtniški prostori. Čisto na južni strani v pritličju bo velika moderna restavracija z lepo teraso izven stavbe, visoko nad Dravo. Trgovski in obrtni lokali v pritličju bodo zgrajeni moderno in se zanje že sedaj zanimajo številni trgovci in obrtniki ter podjetniki iz Maribora, Ljubljane in celo iz Zagreba. Zvedeli smo, da se bo naselila v trgovske lokale velika moderna veletrgovina s suknom in konfekcijo. Za lokale se potegujejo trgovine z radioaparati, brivci, trgovine s papirjem in knjigami, elektropodjetja itd. Pločnik ob mostni strani bodo razširili od sedanjih 3 na 13 m širine ter bodo kamenito ograjo od Glavnega trga do prvega kamenitega svetilnika ob mostu zrušili. Tu bo nastal najlepši sončni prostor in tu bo največja poulična terasa s pogledom na Dravo.

Tudi na Glavnem trgu bodo v pritličju moderne trgovine in izložbe. Z Glavnega trga bo tik ob mostu, kakor tudi z mostu, vhod na veliko stopnišče, ki bo vodilo z Glavnega trga, oz. z mostu k Dravi. Pod mostom ob stopnišču bo urejeno moderno stranišče, tam bo tudi električni transformator itd. Stopnišče bo gradila mestna občina. Predvideno je da glavno pročelje palače ob mostu, kakor tudi na Glavni trg, ne bo obmetano in obeljeno, ampak bodo glavne stene na zunaj imele približno enako sliko, kakor frančiškanska cerkev, to je, da bo umetna barvana opeka brez ometa tvorila to steno. Nad glavnimi vrati ob mostu, bo velik kip sv. Florijana. Dvoriščni trakt ob Bergovi palači bo visok samo dve nadstropji, in to iz razloga, ker bodo tudi one stavbe, ki bodo nastajale pozneje vzdolž Drave proti vzhodu, ko bodo odstranjene usnjarne in stare ropotarnice ob Dravi, morale biti zgrajene v isti višini, kakor bo dvoriščni trakt palače »Vzajemne«, vendar bo palača tudi z dravske strani glede dvoriščnega trakta izgledala kot 3 nadstropna radi dvoetažnih kleti. Ob mostu pa bo z dravske strani palača izgledala kot 6 nadstropna stavba.

V prvem nadstropju so predvidene pisarne in poslovalnice. Vzajemna zavarovalnica bo preselila v te prostore Glavni zastop Vzajemne, ki je že nad 10 let v hiši glavnega zastopnika g. Franja Žebota v Loški ul. 10. Prav tako dobi svoje uradne prostore v I. nadstropju podružnica »Karitas«, posmrtninskega oddelka Vzajemne zavarovalnice, ki posluje sedaj v Nasimbenjevi hiši v Črnozi ul. 8. Ker bo še mnogo prostorov za pisarne na razpolago, se zanimajo že sedaj razne velike trgovske in druge tvrdke ter tudi uradi za pisarniške prostore. Ostala 3 nadstropja pa bodo služila v glavnem za stanovanja. Kakor smo se prepričali na mestnem gradbenem uradu pri pregledu načrtov in celega projekta, bodo v vseh treh nadstropjih od-

lična sončna stanovanja s krasnim pogledom na Pohorje in na Dravo.

V palači so predvidene vse moderne instalacije. Pri oddaji obrtniških del se bo »Vzajemna zavarovalnica« ozirala predvsem na solidnost firme, ki more jamčiti z najboljšim materialom in tudi najsolidnejšimi deli. Pozvani bodo, kolikor smo informirani, predvsem domači podjetniki in domači obrtniki, da nudijo »Vzajemni zavarovalnici« svoje delo in svoje izdelke, ki so potrebni za dogradit-

tev te lepe palače.

Po dosedanjih računih so predvideni skupni stavbeni stroški, brez inventarja, za okroglo 8 milijonov din. Če pa bodo cene še vedno rasle, bo seveda ta svota skoro gotov prekoračena.

Palačo Vzajemne zavarovalnice v Mariboru gradijo ob 40 letnici tega zavoda. Maribor bo v svojem središču z njo mnogo pridobil na zunanosti. Nad 200 pridnih rok si prizadeva, da bo v nekaj mescih zrasla ob mostu mogočna palača.

Vprašanje gledališkega odra v Košakih

Sokolsko društvo Maribor III. je v soboto ponovilo Golarjevo veseligo »Dve nevesti«, ki je ravno tako, kakor obe prvi predstavi, prav dobro uspela in nudila gledalcem obilo užitka. Čeprav so bili igralci razen treh šele prvič pred občinstvom na odru, so se vendarle dobro živeli v svoje vloge.

Dobra volja igralcev in veselje do dela se je najbolj vidno pokazalo v okolnosti, da so nastopili na drugem odru, kljub temu da je vodstvo osnovne šole v Krčevini šele dva dni pred napovedano predstavo zabranilo uporabo odra. Čeprav je bil drugi oder, ki so ga uporabili, manjši in neprikladnejši, so vendar tudi tu želi uspeh.

Zabrana od strani šolskega vodstva je zbudila razumljivo začudenje, saj se že preko 9 let vršijo na tem odru predstave Sokolskega društva in Rdečega križa.

m Premiščen je k železniški delavnici v Nišu inž. Radomir Gorunović, pristav strojnega oddelka v Mariboru.

m Poročila sta se notarski pripravnik g. Albert Heric in gđc. Olga Trobčeva.

m Umrl je Anton Cof, uradnik drž. žel. Pogreb bo v nedeljo, ob 15. na studentskem pokopališču.

m Ljudska univerza v Mariboru. Na literarnem večeru drevi ob 20. bo čital pisatelj Bratko Kreft med drugim tudi izbrano poglavje iz svojega najnovejšega dela »Kranjski komedijant« in esej o gledališču — odlomek iz govora na mednarodnem gledališkem kongresu v Pragi.

m Lutkovno predstavo za odrasle bo priredilo sokolsko lutkovno gledališče v nedeljo ob 19. Na sporedu je igra »Debeluh, Dolgin in Bistrovski«.

m Svengali v Studencih. Prostovoljna gasilska četa v Studencih bo ponovila jutri svoj družabni večer z zanimivimi eksperimenti g. Svengali v korist gas. čete.

m Prvi transport naših sezonskih delavcev se bo vrnil 27. novembra iz Nemčije, nato bodo sledili ostali transporti. Precej pa jih bo bržkone ostalo v tujini, kjer bodo preko zime zaposleni kot pomožni delavci v industriji.

m Sladkor za sladkanje vina je v mariborski okolici doslej dobila le košaška občina. Močno bi ga potrebovali tudi v Limbušu in Kamnici in v nekaterih drugih občinah, kjer se vinogradniki boje, da bo dospel sladkor prepozno in sladkanje ne bo več možno.

m Čigava je mast? Orožniki so včeraj prišli v Studencih 20 letnega delavca I. L. iz Selnice ob Dravi, ki je raznim strankam ponujal mast v nakup po din 12 za kilogram. Pri zaslišanju je priznal, da je v začetku novembra ukradel na hribu med Selnico in Kamnico med počasno vožnjo z nekega tovornega avtomobila, ki ga je prehitel, zaboj s 25 kg masti, od česar je okoli 10 kg podaril svojemu prijatelju K.

K. iz Selnice, ostalo pa razprodajal na drobno. Oškodovanec naj se javi orožniški postaji v Studencih.

m Kaj je letos z mlečno akcijo v Studencih? V zadnjih letih so na obeh šolah preko zime uvedli mlečno akcijo za mladino. Ob nastopu hladnejših dni, navadno v sredini novembra, so pričeli deliti revnim otrokom brezplačno mleko in kruh, pa tudi otroci premožnejših staršev so si lahko oboje poceni kupili. Letos o tej akciji še nič ni slišati, čeprav so baje študentski trgovci že oddali svoje ponudbe za dobavo mleka.

m Urarjem je kradel ure trgovski potnik Krecenbacher Olo iz Polul pri Celju. Zasacili so ga pri uranju Janu na Grajskem trgu, ko je izmaknil moško zapestno uro. V Slovenski ulici ga je ustavil stražnik, ki je pozneje pri preiskavi našel pri njem še eno zapestno uro, ki jo je polastni izjavil izmaknil Mulavcu Jakobu na Kralja Petra trgu.

m Ko se je odselil od svoje stanodajalke v Radvanju, ji je 36 letni urarski pomočnik Gustav Simek iz Maribora odnesel razno posteljino, skleda in ji povzročil tudi drugo škodo.

m V zvezi z včerajšnjo notico o tovarniškem delavcu Karlu Brunčiču smo izvedeli iz zanesljivega vira, da je 20 letni mladenič naselil nagovarjanju raznih ljudi, da naj ide v tujino. Zaradi tega je odpovedal službo ter je danes brez kruha. Ni pa res, da je Karel Brunčič iz masčevalnosti obdolžil go. Baumanovo, da spravlja ljudi čez mejo.

m Žensko kolo je nekdo ukradel Romihu Ivanu, soferju mariborske reševalne postaje, v nekem lokalu na Koroški cesti. 1000 din vredno kolo je znamke »Traber« z evid. št. 2-26592 in tov. št. 35192.

m Iz nezaklenjenega stanovanja je nekdo odnesel mizarju Cirilu Razboršku v Pipuševi ulici možli plašč in 141 din gotovine.

m. 16 vreč za moko in 7 vreč za sol je pogrešal čevljarški pomočnik Stana Jožef, ko je hotel zapustiti neki mariborski lokal. Prišlo je izkoristil neznani dolgoprstnež ter mu jih je odnesel.

m Umrl je za posledicami nesreče pri mestni klavnici, o kateri smo poročali, mesarski mojster Josip Močnik z Radvanjske ceste. Operacijo je sicer srečno preživel, toda zaradi presibkega srca je pozneje izdihnil.

m. Rokav in košček mesa na podlaktu je odtrgal strugalni stroj mizarškemu mojstru Ivanu Čaksu iz Wilsonove ulice. Do nesreče je prišlo po njegovi neprevidnosti; zaradi močnega krivenja so ga rešilci odpejali v bolnišnico.

m Motorno kolo je nekdo ukradel šoferje pri Jugoetki Brglezu Alojziju izpred stavbe OUZD v Marijini ulici. Kolo je znamke DKW, 100 ccm, vredno 5000 din ter ima evid. št. 2-3638 ter tov. št. 864044-50.

m Neznani žepar je izmaknil na Vodni-kovem trgu trafikantini Lang Berti iz Jerovškove ulice iz žepa rdečo usnjato denarnico s 130 din drobiža.

m Konji so se splašili iz neznanega vzroka Rudolfu Antoniču blizu viadukta na Frankopanovi cesti. Pobegnili so proti Ruški cesti in nato na Kralja Petra trg, kjer so voz zvrnili, zaustavil pa jih je mesarski pomočnik Josip Filipančič iz Studencev. Voznik je na križišču Frankopanova—Dvorčakova padel z voza ter dobil lažje poškodbe.

m Krava je sumila z rogom v usta 15 letnega pastirja Alojza Petka iz St. Janža na Drav. polju.

* SOKOL MARIBOR-MATICA vabi svoje članstvo na družabni večer, ki ga prirede lutkarji ob priliki 10 letnice obstoja stalnega lutkovnega odra našega društva, ki se vrši v soboto, dne 23. novembra t. l. v sejni dvorani Sokolskega doma, ob 20. uri. Na sporedu so prizori na lutkovnem odru in prosta zabava. Vstop prost. Pogrnjene mize.

* CROMBIE za moške plašče v veliki izbiri v modni in manufakturni trgovini Josip ŠRAJ, Maribor.

* Socialni odsek podpisanega društva se tem polom, z ozirom na kratek termin vljudno obrača na vse p. n. industrijske trgovce, obrtnike in ostale zasebnike, da povoljno odgovore na naše prošnje, ki so bile te dni poslane na naslovnike Sokol Maribor-matica.

* »Zarja« na Pobrežju pri Mariboru poziva svoje članstvo, da se udeleži obnega zbora, ki bo v soboto, 23. t. m., ob pol 20. v gostilni Reibenschuch. Iskreno so pa vabljeni vsi častni in podporni člani ter društva na Pobrežju, da se obnega zbora udeležijo!

m Nočno lekarniško službo bosta vršili od 18. do vključno 22. novembra lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12, tel. 28-12, ter lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova c. 33, tel. 22-13.

Narodno gledališče

Petek, 22. nov.: zaprto.

Sobota, 23. nov., ob 20.: »Cyrano de Bergerac«. Zadržlj. Znižane cene.

* »Za narodov blagor« je pomenil — celo v očeh Cankarju sicer neprijazne kritike — višek njegovega dotedanjega literarnega delovanja. To je delo, polno umetniških vrlin in krasot in ima najrodoljubnejšo, najplemenitejšo tendenco.

Kino

* Esplanade kino. »Baron Trenk« odlični vefilm tempa, napetosti, divne glasbe in razkošja. Hans Albers, Käthe Dorsch, Sybilla Schmitz, Oskar Sima.

* Grajski kino. Danes izborna češka veseloigra »Na okrožnem uradu«. Vlasta Burjan kot lažni zdravnik. Smeh in zabava.

* Kino Union. Od danes, pa do vključno petka »Življenje«. Senzacionalna filmska tragedija z znamenito francosko umetnico Hedviko Fenillere v glavni vlogi.

* Zvočni kino Pobrežje. 23. in 24. nov. zelo zabavni film »Seržan Berry«.

Elektrika bi nam lahko nadomestila drva in premog

Pred par tedni sem obiskal prijatelja v Ljubljani. To je bilo ob času, ko je v sobah že prav neprijetno hladno, pa vendar še premalo, da bi kurili. Pri mojem prijatelju pa je bilo prav prijetno toplo. V kotu je imel majhno električno peč, ki me je zelo zanimala. Celo uro porabi toka za dva dinarja, sobo pa razgreje na prijetno gorkoto že v desetih minutah, največ v četrti uri. Torej za pol dinarja imate prijetno toplo sobo, ne da bi prenašali drva in premog in prašili in mazali stanovanje. Ena peč zadostuje za več sob, ker se z eno roko da prenesti iz sobe v sobo. Sicer pa to niti tako nujno potrebno ni, ker peč stane komaj 300 dinarjev.

Skoro ob istem času je obiskala mojo ženo prijateljica iz Varazdina. O čem bi se sedaj pomenkovale žene, ako ne o draginji in skrbeh za drva in premog? Kako presenečeni sta bili obe prijateljici. Varazdinka se je čudila, ko je čula od moje žene, kako

hodi od trgovca do trgovca z drvimi, da se eden izgovarja, da je pravkar vse prodal, drugi, da jih dobi v par dneh, nobeden pa da jih nima niti po najdražji ceni. Varazdinka pa ji je povedala, da z drvimi in premogom sploh nima nobenih skrbi. Pri njej opravi vse elektrika: elektrika sveti, elektrika kuha, elektrika greje sobe, kopalnico, vodo za kopanje, pranje, umivanje, sploh elektrika je v stanovanju vse. Prav hudo zavistna je bila moja žena svoj prijateljici zaradi take udobnosti.

Cudno je, da to, kar je mogoče v Ljubljani in Varazdinu, ni mogoče v Mariboru. Saj Varazdin dobiva električni tok od elektrarne v Fali kakor Maribor, samo da je slednji mnogo bližje od prvega. Znano je, da elektrarna v Fali še ni popolnoma izkoriščena, da Drava drvi preko falskih jezov brez koristi, dočim se Mariborčani borijo z draginjo drv in premoga in ne enega ne drugega često ne dobijo.

Ali se ne bi mogli sporazumeti mariborska občina in falska elektrarna, da bi bilo to, kar je mogoče v Ljubljani in Varazdinu, mogoče tudi v Mariboru? Pravijo, da bi mestna plinarna trpela zaradi konkurence z elektriko. Tudi v Ljubljani imajo plinarno. Ra-tudi v Ljubljani imajo plinarno. Razen ga tako manjka, dočim je električnega toka na pretek. Ne sme se gledati samo na koristi plinarne, ampak tudi na obče gospodarske koristi in na koristi mariborskega prebivalstva. In končno! Če bo imela plinarna manj dohodkov, jih bo imelo mestno elektriško podjetje toliko več. Greh pa bi bil, ako se zaradi plinarne ne bi mogla v Mariboru elektrika v gospodinjstvu izkoristiti, kakor se v drugih naprednih mestih in kakor bi bilo v Mariboru posebno lahko. Saj bi imeli od tega korist vsi: mestno elektriško podjetje, falska elektrarna in vse mariborsko prebivalstvo. —c.

Šah

Ali Botvinnik ne prenese porazov?

Na letošnjem turnirju za prvenstvo SSSR je vele mojster Miša Botvinnik razočaral desettisoče šahistov v Rusiji in po vsem svetu. Z Boleslavskim je delil 5. in 6. mesto. To je vsekakor premalo za kandidata svetovnega šahovskega prvaka, kajne? V zvezi s tem objavlja »Česke Slovo« daljši članek o Botvinniku, ki ga v prevodu objavljamo slovenskim šahistom.

Zakaj ni mogoče razumeti šahovske umetnosti Rusa Mihajla Botvinnika (roj. 1911. v Petrogradu) do dna? — Zato:

1. Medtem ko n. pr. dr. Euwe ali S. Flohr zaupata izključno logiki, veruje Botvinnik —

zvest, kot vsi Rusi, izročilom velikega Čigorina — v »skrite sile« v pozicijah.

2. Medtem ko skoraj vsi ruski mojstri — in to ne le sovjetski, Rjumin in Alatorcev, ampak tudi emigranta dr. Aljehin in Bogoljubov — postavljajo nad vse Čigorinovo dogmo o »zmagovitim šahovskim čudežem«, razume, poglavlja in razširja Botvinnik dokaj ozko in omejeno Čigorinova načela.

3. Medtem ko so mlade šahovske veličine (Fine, Reshevski, Ljilienthal itd.) pretežno čisti praktiki, se Botvinnik precej ukvarja s teorijo, kar dokazujejo premnoga teoretična nadvost, s katerimi je obogatil šahovsko igro.

Vsestranskost je trijumf! Seveda je znal vtisniti Botvinnik poglobljeni čigorinski strategiji svojo noto ter dati svoji šahovski umetnosti imponirajočo formo! Prav nič čudnega, da je tudi sovjetska Rusija dala svetu šahovskega mojstra prvega ranga. Prej bi se bilo čuditi temu, da je dala Rusija, kjer je vendar šah deležen vsestranske podpore, samo enega igralca velikega formata. (Kerես tu ni mogoče upoštevati!) Od leta 1931 se Botvinnik od ostalih ruskih mojstrov znatno razlikuje. Ko so ga Rusi v tej dobi postavili med prvih deset vele mojstrov na svetu, je zapadna Evropa sprejela to oceno z ironijo in nezaupanjem. Zahtevala je dejanja in dokaze!

In dejanja so prišla: 1933 je Botvinnik v matchu proti Flohru dosegel neodločen rezultat, 1934 je zmagal v mednarodnem turnirju v Leningradu. Koncem 1934 je sicer »propadel« na božičnem turnirju v Hastingsu, toda 1935 je v velikem stilu zmagal na mednarodnem turnirju v Moskvi. Ko pa je leta 1936 delil v turnirju v Nottinghamu prvo in drugo mesto s Capablancem, je padel svet v drug ekstrem: Botvinnika je uvrstil med

prvih pet vele mojstrov na svetu ter ga jel šteti za kandidata svetovnega prvenstva. Toda šele bodočnost bo odgovorila na vse to ter dokazala, v koliki meri je bilo to zaupanje upravičeno, kajti zdi se, da manjka Botvinniku neka odločilna lastnost, in sicer: vztrajnost v nesreči! Zakaj vsak turnir ne bo tako prekinjen kot je bil v Leningradu, da bi si mogel Botvinnik po porazu v nekaj prostih dneh spet načrpati novih telesnih in duševnih sil. Vselej ne bo dobil dovoljenja, da sme prekiniti match, kot je bilo to v primeru v matchu proti Levenfišu 1937, ko je Botvinnik izgubil kar dve partiji zapovrstjo. Sicer pa se je vsekakor treba zamisliti nad nedopustno navado in razvado, da bi smel kandidat za svetovno prvenstvo izgubiti dve partiji zaporedoma, kot n. pr. na turnirju v Moskvi 1935 proti Kanu in nato proti Bogatirčuku. Tega bi se moral kandidat za svetovno prvenstvo brezpogojno odvaditi! Spominimo se samo Aljehina! Njega vsak poraz izpodbode, ga dvigne, da se že v naslednjem kolu strahovito mašuje na najbližjem in praviloma nedolžnem nasprotniku. —

(Konec prihodnjic.)

Bogoljubov je vendarle zmagal

V Varšavi je bil pravkar zaključen »nemški elitni turnir«, ki so se ga udeležili najboljši nemški mojstri, brez Eliskasesa, prof. Beckerja in Engelsa seveda, ki so še vedno v Južni Ameriki, kjer so ostali po končani svetovni olimpiadi. Turnir, ki je prišel v Krakov, se nadaljeval v Krynici in Radom ter zaključil v Vadsavi, je bil napet do zadnjega kola, v katerem sta se spopadla oba kandidata za prvo mesto: F. E. Bogoljubov in mladi Monakovčan Kohler. V tej odločilni partiji je sicer Bogoljubov z dobro igro prišel do prednosti dveh lovcev, toda Kohler se je dobro branil ter izsilil neodločen rezultat. Tako sta prvo in drugo mesto zasedla s 7 in pol točkami Bogoljubov in Kohler. S to zmago je Bogoljubov spet nekoliko po-

F. E. Bogoljubov

pravil svojo šahovsko pozicijo v Nemčiji. Zmagovalcema sledijo: Richter 7, Lokvenc 6, Ahues, Blümich, Moss in Müller 5 in pol, Gilg 4 in pol, Rellstab in Kieninger 4 in Eisinger 3 in pol točke. Bogoljubov bi bil lahko sam na prvem mestu, da ni v 6. kolu lahko komisijno zapravlil partije proti Krakovčanu

Mrossu. Strahovit poraz pa je doživel letošnji prvak Nemčije Georg Kieninger, ki je končal na koncu tabele. Ves turnir je igral raztreseno in naravnost začetiško kot da bi bil obseden s slepoto. Kar poglejte naslednjo njegovo partijo, da boste videli.

168. Caro-Kann

Beli: K. Richter Črni: G. Kieninger

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, dxe4 4. Sxe4, Lf5 5. Ld3 (Richter ima rad bojevitije partije, zato se v otvoritvah ne ozira na material), Dxd4 6. Sf3, Dd8 7. De2, Sf6 8. 0-0, Lxe4 9. Lxe4, Sbd7 10. Lg5, Sxe4 (prevideje je bilo e6 in Le7, toda črni verjetno ni hotel prepustiti belemu lovski par) 11. Dxe4, Sc5 12. De2, Se6 13. Td1, Dc7 14. Lh4, g5 15. Lg3, Dc8 16. Le5, Lg7 17. Lxg7, Sxg7 18. Td3, Se8 19. De3, Dc7 20. Se5, Td8 21. Txd8+, Sxd8 (z 21... Dxd8 22. Dxa7, Dd4 bi črni utegnili izenačiti) 22. Td1, a6? (črni je stihal pogubonosno kombinacijo, v kateri je prezrl izgubo celega stolpa) 23. Td7, Dxd7? 24. Sxd7 in črni preda. Kieninger je namreč prezrl, da po Kxd7 izgubi z Dd4+ stolpa na h8.

Prvenstvo Basla 1940

V Baslu v Švici je bil 10. t. m. zaključen večskupinski turnir za prvenstvo 1940. S 4 in pol točkami iz 5 je osvojil naslov prvaka E. Voellmy, koj za njim pa sta se plasirala dva

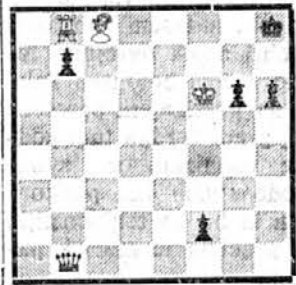
mlada igralca, gimnazijec Christoffel in Lepin S turnirja je naslednja partija:

169. Nimcovičeva obramba

Beli: Dr. Meyer Črni: Christoffel
1. d4, Sf6 2. e4, e6 3. Sc3, Lb4 4. a3, Lxc3+ 5. bxc3, d6 6. g3, De7 7. Lg2, Sc6 8. Db3, 0-0 9. e4, e5 10. d5, Sa5 11. Dd2, b6 12. Lg5, La6 13. Lf1, h6 14. Lxf6, Dxf6 15. Ld3, c6! 16. De2, Tac8 17. Tab1, Sb7 18. Sf3, Sc5 19. Lc2, exd5 20. exd5, e4! 21. Sd4, Sd3+! 22. Lxd3, exd3 23. Dxd3, Tf8+ in beli preda, ker proti grožnjam nima nobene obrambe.

21. šahovski oreh

Današnjemu orehu lahko rečemo »duhovita šahovska tehnika«. Studio je sestavljal Fr. Lazard. Velikih težav z njo menda ne boste imeli. Pa vas bo kljub temu navdušila presejnetljiva tehnika, ki jo je kompozitist skril v svoje delo. Beli: Kf6, Tb8, Lc8. Črni: Kh8, Db1 in kmetje na b7, f2, g6 in h6. Beli na potezi zmagaja. Na videz skoraj neverjetno. Na 12 grozi še ena dama. Črni bo grozovito udaril, čim pride do besede.

Beli na potezi dobi

In prav v tem je problem belega: črnemu ne sme dati besede! Poskusite!

Rešitev 20. šahovskega oreha

Pot k remiju je zelo globoka in lepa. Poglejte: 1. a4+!, Kb6 (na 1... Kxa4 sledi seveda 2. Tg4+ in nato 3. Lg5) 2. Lf2, c1d 3. Txc5 (čudno, kajne? Črni mora vendar nato dobiti v končnici), Dxc5 4. Kh1! (tu je pointa blesteče kombinacije), Dxf2 (črni nima druge izbire) in beli je pat.

Med 24 rešitvami smo prejeli samo 7 pravih. Pravilno so rešili: Rudolf Knechtli, Dotte Ketis, Jurij Regoršek, dr. Roman Klasinc, vsi Maribor; Rudolf Travnicek, Zagreb; Franjo Škarabot, Murska Sobota; Lojze Zajc, Ljubljana.

Nagrado — roman E. Zolaja »Germinal« — je žreb določil dr. Romanu Klasincu v Mariboru.

Kupon za šahovsko nagrado

»Večernik«, 22. novembra 1940

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, prekladi, dopisovanja in ženski oglasni dnevi 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za le vpslati v listu skupni s naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse oismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

KAM, KJE?

GOSTLNA DERMATJA
Aleksandrova 18, vsako soboto in nedeljo, kakor tudi ob brezmesnih dnevih, jetrnice, krvavice in pečenice. Prvo vrstna vina. 19818-1

Prispela je nova pošilka prvovrstnega belega in črnega viškega

VINA

Danes sveže morske ribe. Priporoča se gostilna »Otok« Vise. 20284-1

Spomnite se CMDI

Sprejemni kolarskega POMOČNIKA
Kolarstvo Slavko Krabonja, Tržaška cesta 6. 20288-2

VAJENCI (KE)

VAJENKE
sprejme damski salon Toplak Gregorčičeva 12. 20256-4

STANOVANJE ODDA

Lepa volika SOBA IN KUHINJA
so, takoj odda mirni stranki. Vprašati: Vetrinjska 8. v trgovini. 20236-5

PREHRANA

GOSPOD

se takoj sprejme na vso oskrbo. Cafova 5. II. nadst. 20277-7

Več oseb se sprejme na dobro domačo

HRANO

Gregorčičeva 8 pritičje desno. 20266-7

SOBO ODDA

OPREMLJENA SOBA
se odda blizu sodnije. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 20274-8

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, pregledajte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor. Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter pečl. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

POSTELJE
poceni naprodaj. Slovenska 28. mizarstvo. 20281-17

ŠTEDILNIK

se prodaja Frankopanova 35. Divjak. 20287-17

ŽENSKI KOTICEK

NOGAVICE

rokavice, perilo, trikotaja, volna, pletenine, Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

BELI KROMPIR

po din 140.— za 100 kg in beli krompir »Kresnik« (Schneeflocke) po din 170.— za 100 kg; apneni prah po din 26.— za 100 kg in prsten med oddaja Kmetijska družba, Melje, tel. 20-83. 19944-18

PRIDELKI

Prodam 600 kg KORENJA
biše Pinterič, Tržaška c. 1. 20280-23

Beli KROMPIR
»Kresnik« (Schneeflocke) v vsaki množini, 1 kg din 1.60, vsaki množini, pri gostilni se dobi v soboto pri gostilni »Beranič«, Vodnikov trg, na dvorišču. 20278-23

RAZNO

FRIZERKA

spodobna za urezvanje frizerkega salona na račun »Nošče«. Informacije dale g. Nošče. Fran. Maribor. 20225-28

preizkušen redilni prašek za svinje pospešuje apetit in hitro zdebelenje. Uspeh z jamčen! 1 zav. REDINA stane din 8.—. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zav. din 11.—
DROGERIJA KANC
Maribor, Tyrševa ulica 1 in vse podeželske trgovine

Čitajte »Večernik«

Pisemski papir

v veliki izbiri in najceneje kupite v

TISKOVNI zadrugi

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.